

Social- og Boligministeriet  
Holmens Kanal 22  
1060 København K

**Ankestyrelsens bidrag til høring om forslag til Lov om ændring af lov om social service og barnets lov – jeres j.nr. 966899**

Social- og Boligministeriet har ved mail af 21. januar 2025 bedt Ankestyrelsen om bidrag til besvarelse af høring om forslag til Lov om ændring af lov om social service og barnets lov (Ændring af betegnelsen merudgiftsydelse til kompensationsydelse og indførelse af et ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensationsydelse til børn, unge og voksne).

*Økonomiske bemærkninger*

Ankestyrelsen har tidligere, den 28. november 2024, afgivet økonomiske bemærkninger ved bidrag til høringen om lovforslaget om nytænkning af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen i serviceloven og i barnets lov.

I overgangsperioden fra 1. juli 2025 til 1. juli 2027 skal alle nuværende modtagere af merudgifter indplaceres efter de nye regler. Som konsekvens af loven vil nogle borgere blive stillet bedre end efter de nuværende regler, mens andre bliver stillet dårligere.

Merudgifter er generelt et sagsområde med et stort antal klager.

På denne baggrund vurderer Ankestyrelsen fortsat, at 7 % af de berørte borgere vil klage over deres nye indplacering. Lovændringen vil dermed føre til en samlet klagetilgang på 1.350 klager som følge af genplaceringen. Dette vil medføre en samlet merudgift på 6,6 mio. kr. i Ankestyrelsen i perioden.

Klagerne forventes at være ligeligt fordelt mellem 2026 og 2027. Det er dog vanskeligt at forudsige, hvornår klagerne indbringes for

20. februar 2025

J.nr. 25-8383

Ankestyrelsen  
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

[ast@ast.dk](mailto:ast@ast.dk)  
[sikkermail@ast.dk](mailto:sikkermail@ast.dk)

EAN-nr.:  
57 98 000 35 48 21

Åbningstid - reception:  
man-fre kl. 9.00-15.00

Åbningstid - telefon:  
man-tir kl. 9.00-15.00  
ons lukket  
tor-fre kl. 9.00-15.00

Ankestyrelsen, da dette afhænger af kommunernes afgørelser.  
Lovændringen forventes ikke at have varige økonomiske konsekvenser for Ankestyrelsen.

Det bemærkes i den forbindelse, at vi med det angivne estimat ikke har taget højde for eventuelle klagesager, der må opstå som følge af en udtømmende angivelse af omfattede typer af kompensationsberettigende udgifter i bekendtgørelserne på voksenområdet og børneområdet. Et sådant estimat foretages ved revidering af bekendtgørelserne.

Venlig hilsen

Morten Starch Lauritsen

19. februar 2025

Til Social- og Boligministeriet

## Høringssvar

Børne- og kulturchefforeningen takker for mulighed for at give høringssvar på udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service og barnets lov (Ændring af betegnelsen merudgiftsydelse til kompensationsydelse og indførelse af et ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensationsydelse til børn, unge og voksne).

Dette høringssvar forholder sig til forhold, der er relevante for børn og unge.

Først og fremmest vil Børne- og Kulturchefforeningen benytte muligheden til at anerkende intentionen i lovændringen om at reducere og forenkle sagsbehandlingen knyttet til vurdering, afgørelse og udmøntning af merudgifter.

Det fremgår af lovforslaget, at familien vælger, om kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om kompensationsydelse efter bestemmelsen om standardbeløbet på 1.105 kr. om måneden (§ 86, stk. 2, 2. pkt.) eller efter bestemmelsen om dokumenterede kompensationsberettigende udgifter og et standardbeløb på 500 kr. om måneden (§ 86, stk. 2, 3. pkt.).

Det er i bemærkningerne anført, at kommunalbestyrelsen ikke vil "være forpligtet til at sagsbehandle i forhold til at afdække, hvorvidt familien vil kunne modtage den foreslåede kompensationsydelse efter den af de to foreslåede bestemmelser, som familien ikke har valgt, medmindre det ved kommunalbestyrelsens sagsbehandling efter det foreslåede § 86, stk. 2, 3. pkt., konstateres, at barnet eller den unge er i personkredsen for hjælp, men der ikke er dokumenteret tilstrækkeligt med kompensationsberettigende udgifter, hvorimod den foreslåede minimumsgrænse for sandsynliggjorte kompensationsberettigende udgifter er opfyldt. Her vil kommunalbestyrelsen skulle yde kompensationsydelsen med standardbeløbet (1.105 kr. – 2025-niveau)".

Det vil være Børne- og Kulturchefforeningens forståelse, at hensigten med bestemmelsen er, at familier ikke simultant kan ansøge ud fra begge bestemmelser, men skal vælge en af disse.

Hvis dette er lovens hensigt, vil Børne- og Kulturchefforeningen opfordre til, at dette fremgår mere entydigt og eksplicit af selve lovteksten, henset til det vil være en usædvanlig bestemmelse i lovgivning, at en ansøgning efter en bestemmelse fratager retten for at ansøge efter anden bestemmelse, mens sagsbehandling på det oprindeligt ansøgte pågår. Såfremt der simultant kan søges ud fra begge bestemmelser, bemærker Børne- og Kulturchefforeningen, at dette så i alle tilfælde vil kræve en detaljeret sagsbehandling inden afgørelse, at der dermed for en lang række ansøgningsprocesser ikke skabes en reduktion i sagsbehandlingsomfanget set i forhold til nuværende praksis.

Den foreslåede lovtekst medfører, at familier, ved at vælge at kommunen træffer afgørelse efter § 86, stk. 2, 3. pkt., reelt fremtvinger sagsbehandling efter begge bestemmelser, hvis familien ikke opfylder betingelserne for at modtage kompensationsydelse for de dokumenterede faktiske kompensationsberettigende udgifter, da kommunen herefter skal udarbejde et overslag over de sandsynliggjorte kompensationsberettigende udgifter, for at vurdere om familien er berettiget til kompensationsydelse efter § 86, stk. 2, 2. pkt.

Dertil blev det med indførelsen af Barnets Lov præciseret, at inddragelse af børn og unge også skal ske ved de kompenserende ydelser som fx merudgifter. Børne- og Kulturchefforeningen foreslår, at kravet om inddragelse af børn og unge i sagsbehandlingen vedrørende merudgifter/kompenserende ydelse lempes dvs. at det vil bero på en konkret og individuel vurdering, om det er af væsentlig betydning for sagens oplysninger.

I forhold til forslaget om udbetaling af et fast standardbeløb på 1.105 kr. ved sandsynliggjorte kompensationsberettigende udgifter, der udgør mindst 6.660 kr. årligt (men ikke overstiger 24.000 kr. årligt), finder Børne- og Kulturchefforeningen det afgørende for en reel effektivisering, at kriterierne for, hvad der anses som kompensationsberettigende sandsynliggjorte udgifter, fastholdes på det overordnede niveau beskrevet i bemærkningerne til loven, også når der gives afslag på ansøgning, såfremt kommunen vurderer, at der ikke er sandsynliggjorte kompensationsberettigende ydelser svarende til minimumsbeløbet, uagtet at forældrene i fremsendt oversigt har medtaget eller anslået udgifter, der overstiger dette beløb. Hvis afslag ved evt. klagebehandling i Ankestyrelsen skal være dokumenteret på samme niveau, som det er tilfældet ved Ankestyrelsens nuværende praksis, vil effektiviseringen ved den foreslåede ordning være stærkt begrænset.

Børne- og Kulturchefforeningen bemærker derudover, at den eventuelle effektivisering i høj grad vil realiseres via reduktion i arbejdsmængden for det administrative personale, der håndterer udbetalingerne, henset til den standardiserede kompensationssum og heraf følgende mulighed for at opsætte automatiserede udbetalingsordninger inden for de trufne afgørelser. For børne- og ungerådgivere skal målgruppevurdering mm. i alle tilfælde udføres, inden der kan træffes afgørelse.

I forhold til forslag om kompensation for udgifter over 24.000 kr. årligt bemærker Børne- og Kulturchefforeningen, at ændringerne i denne praksis er mindre i forhold til nuværende lov og praksis, og at potentialet for effektivisering er mindre. Dette finder Børne- og Kulturchefforeningen rimeligt ud fra begrundelsen i lovbemærkningerne om, at det økonomiske behov for konkret kompensation er større, for den borgergruppe der har de største kompenserende udgifter.

Børne- og Kulturchefforeningen anerkender de positive intentioner, der ligger til grund for at udarbejde en positivliste over kompensationstyper, der hjemler konkret kompensation mod fremvist dokumentation for udgifterne, og at øvrige udgifter, der ikke er på positivlisten, derefter kompenseres med fast månedligt beløb uden yderligere konkret sagsbehandling. Børne- og Kulturchefforeningen er dog skeptiske overfor, om brugen af positivliste vil medføre en væsentlig administrativ reduktion. Dette skyldes, at behovet for konkrete og begrundede afgørelser om, hvad der præcis falder inden for positivlisten i forhold til de mange gråzoner, der uundgåeligt vil opstå i drøftelserne med borgerne, kan medføre et undersøgelses- og dokumentationsarbejde i de enkelte sager, der modsvarer den

nuværende praksis. Af denne årsag anbefaler Børne- og Kulturchefforeningen en hurtig og tæt evaluering af denne ordning i samarbejde med et mindre antal kommuner i direkte forlængelse af lovens vedtagelse med henblik på at kunne konstatere, om loven medfører den tilsigtede effektivisering eller i værste fald viser sig at medføre samme eller øgede dokumentationsbehov.

Med venlig hilsen

**Lars Sloth**

Direktør, Thisted Kommune

Formand for Børne- og Kulturchefforeningen

**Helle Støve**

Direktør, Børn og Unge, Holstebro Kommune

Formand for Børne- og Kulturchefforeningens Børne- og Familienetværk

Til Social- og boligministeriet, Handicapkontoret

[tha@sm.dk](mailto:tha@sm.dk) i kopi til [p-handicap@sm.dk](mailto:p-handicap@sm.dk)



Dansk Cøliaki Forening  
Trekronergade 147, 2. th.  
DK 2500 Valby  
+45 2552 0832  
[post@coeliaki.dk](mailto:post@coeliaki.dk)  
[www.coeliaki.dk](http://www.coeliaki.dk)

20. februar 2025

## Høringssvar til lovforslag om kompensationsydelse

Dansk Cøliaki Foreningen takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslag om en ny model for kompensationsydelsen.

I Dansk Cøliaki Forening er vi kritiske over for forslaget, idet forslaget ikke forholder sig til målgruppen for ydelsen. Borgere med cøliaki er en målgruppe, der er faldet ud af ydelsen, uden der er truffet politisk beslutning herom. Derudover er vi kritiske over for minimumsgrænsen på 555. pr måned, da det derved ikke løser udfordringen med det store ressourceforbrug i sagsbehandlingen, ligesom flere vil falde ud af målgruppen.

### Målgruppen

I Dansk Cøliaki Forening har vi noteret, at der ikke ændres i personkredsen i forhold til den gældende lov. Forslaget forholder sig derfor ikke til det omfattende praksisskred, der er sket de seneste år. Det kommer bl.a. til udtryk ved, at modtagere af merudgiftsydelsen næsten er halveret fra 2013 til 2023 (fra 37.666 til 20.464 berørte personer) mens den samlede ydelse tilsvarende er næsten halveret (fra knap en mia. kr. til lidt over ½ mia. kr. i samme tidsperiode). En af de målgrupper, der er faldet ud af ydelsen uden, at der er taget politisk beslutning om det, er borgere med cøliaki. I 2016 offentliggjorde Ankestyrelsen en principafgørelse, der konkluderede, at børn og voksne med cøliaki ikke automatisk er en del af personkredsen. Det betyder, at kun ganske få med cøliaki i dag får dækket sine merudgifter til glutenfri kost.

*For borgere med cøliaki er en 100% glutenfri kost både en nødvendig medicin og en forudsætning for at kunne indgå i sociale fællesskaber. Det medfører store ekstra udgifter, både fordi glutenfri produkter typisk er meget dyrere, og fordi man ofte skal medbringe sin egen mad og finde på dyre alternativer for at kunne deltage i de samme sociale sammenhænge som andre.*

Derfor mener vi, at borgere med cøliaki skal præciseret som målgruppe i den nye lov, så borgere med cøliaki igen har ret til at få dækket merudgifter til kosten.

### Minimumsgrænse på 555 pr. måned

På nuværende tidspunkt bruges der alt for mange ressourcer hos både borgere og socialrådgivere på at udregne, hvad merudgifterne til en glutenfri diæt er. Særligt i de

sager hvor borgerens merudgifter ligger i nærheden af minimumsgrænsen. Det medfører ofte meget lange og frustrerende sagsforløb, hvor der bruges mange ressourcer at argumentere for, at borgeren ligger under minimumsgrænsen. I Dansk Cøliaki Foreningen kan vi ikke se, at det nuværende lovforslag løser den udfordring.

Ydermere vil ensretningen af børne- og voksenreglerne betyde, at den mindre gruppe af børn med cøliaki, der er inden for personkredsen risikerer at falde ud, da de nu skal have merudgifter for 110 kr. mere pr. måned.

Derfor mener vi, at den foreslåede minimumsgrænse skal sættes ned til f.eks. 300 kr. pr. måned, da det dels vil sikre færre ressourcekrævende sager med borgere, der ligger omkring minimumsgrænsen og dels sikre, at den gruppe af børn ikke ryger ud af personkredsen.

Venlig hilsen

Dennis Nedergaard Larsen  
Direktør

dnl@coeliaki.dk  
2826 6010



## Høringssvar om kompensationsydelsen

### Resumé af høringssvaret

Dansk Socialrådgiverforening bakker op om forenkling, men stiller sig tvivlende over for, om der reelt forenkles svarende til det forudsatte. Dansk Socialrådgiverforening vurderer, at der trods den administrative lettelse forsat vil være en meget omfattende sagsbehandlingsopgave. Desuden ser Dansk Socialrådgiverforening en række uklarheder, som vi vil opfordre til klargøres i lovbehandlingen. Disse er gennemgået i nedenfor.

### Indledning

Dansk Socialrådgiverforening (DS) takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslag om ændringen af merudgiftsydelsen til en kompensationsydelse samt indførelse af et ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensationsydelse for børn, unge og voksne.

DS vil i høringssvaret alene fokusere på lovforslagets administrative konsekvenser, ud fra den betragtning at den politiske målsætning med at ændre i udmålingen af ydelsen har været at *"bidrage til et mere enkelt og gennemsigtigt system, øge retssikkerheden for borgerne og reducere udgifter til administration markant"*, jf. lovforslagets indledning. For en vurdering af konsekvenserne af ændringerne i merudgiftsydelsen for de berørte borgere, henviser foreningen til høringssvar fra handicaporganisationerne.

DS anerkender, at det er en yderst vanskelig opgave at forenkle merudgiftsydelsen administrativt uden at udhule hensynet til kompensationsprincippet ved at forringe den (for meget) for børn, unge og voksne med funktionsnedsættelse. Merudgiftsydelsen sikrer, at børn, unge og voksne med funktionsnedsættelse kan få dækket de udgifter, de ellers ikke ville have haft, hvis de ikke havde en funktionsnedsættelse. Merudgiftsydelsen er således en del af udmøntningen af kompensationsprincippet, som sikrer mennesker med funktionsnedsættelsen muligheden for at leve i og deltage i samfundet på lige fod med borgere uden funktionsnedsættelse.



DS er enig i behovet for en forenkling af § 86 i barnets lov og § 100 i serviceloven, som i dag er uhensigtsmæssigt tunge at administrere. Administrationen af de to paragraffer trækker socialfaglige ressourcer, der kunne bruges mere relevant på at sikre, at borgerne har en tilgængelig socialrådgiver ved at nedbringe antallet af sager, som en socialrådgiver har ansvaret for, og ved at nedbringe sagsbehandlingstiderne. DS mener, at nærværende lovforslag vil bidrage til at lette administrationen, men at den nye kompensationsydelse fortsat vil kræve mange sagsbehandlingsressourcer, og at der derfor kun er tale om en delvis forenkling af sagsbehandlingen inden for den begrænsede del af sagsbehandlingen, der vedrører udmålingen af ydelsen.

### Hvorfor er merudgiftsydelsen vanskelig at administrere i dag?

Dansk Socialrådgiverforening finder det positivt at der, efter flere års tilløb, endelig er fundet en måde at forenkle dele af administrationen af merudgiftsydelsen på, også selvom det alene er dele af sagsbehandlingen, der bliver lettet.

At merudgiftsydelsen er tung at administrere, kan illustreres ved at oplyste de trin, som sagsbehandlingen i dag indebærer:

1. **Personkreds.** Det skal dokumenteres, at barnet har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller en indgribende kronisk eller langvarig lidelse og for voksne, at borger skal have en (lang)varig lidelse, der er af indgribende karakter i den daglige tilværelse, og det skal dokumenteres at den nedsatte funktionsevne medfører, at det er nødvendigt at sætte ind med ikke-uvæsentlige hjælpeforanstaltninger.
2. **Dækning efter anden lovgivning.** Hvis borgerens merudgifter kan dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser, skal disse bestemmelser anvendes, og her er der i dag manglende klarhed om subsidiaritetsprincippet.
3. **Nødvendighed af merudgift.** Udgiften skal være nødvendig at dække, for at borger eller familie kan leve som andre sammenlignelige borgere eller familier. Udfordringen er her, at det kan være vanskeligt at vurdere, hvad der er almindeligt og hvad familien eller borger skal have dækket for at leve som andre sammenlignelige borgere eller familier. Samtidig kan der alene ydes tilskud til de ekstraomkostninger, der er en direkte følge af den nedsatte funktionsevne. Her er det en udfordring at vurdere, hvornår er en udgift en direkte følge af den nedsatte funktion, og hvornår er den en udgift, familien selv vælger at påtage sig.
4. **Størrelsen af borgerens udgifter,** sandsynliggørelse af størrelsen af borgerens udgifter til aktiviteten/godet.
5. **Størrelsen af normaludgiften,** sandsynliggørelse af normaludgiften for ikke funktionsnedsatte borgere på samme alder og i samme livssituation. Her er det en udfordring at foretage skøn over, hvad der er almindeligt for familier/borgere i samme livssituation, hvis der ikke kan fremskaffes statistik på området.
6. **Udmøntning af samlet compensation.** Den samlede sandsynliggjorte merudgift for alle aktiviteter/goder, som der er ansøgt om, udbetales til



borgeren. Indebærer incitament til at komme over minimumsbeløb eller nyt trin (voksenområdet). (Se desuden: Kommissorium til arbejdsgruppe for forenkling af merudgiftsydelsen, 29. september 2021, <https://www.ft.dk/samling/20222/almindel/sou/spm/64/svar/1933798/2667269.pdf>).

Nærværende lovforslag berører ikke trin 1, 2 og 3, men alene udmålingen af ydelsen (trin 4, 5 og 6) og vil fortsat betyde en del sagsbehandling i disse trin. Der vil således fortsat være et stort sagsbehandlingsarbejde forbundet med at administrere ydelsen i alle de seks oplyste trin.

For sagsbehandlingen af vurderingen af personkredsen gælder det fx at sagsbehandleren ofte vil skulle i kontakt med borgers egen læge vedr. funktionsnedsættelsen, og at det kan være vanskeligt at indhente et afklarende svar, idet lægen kan forsøge at 'hjælpe' borgeren over i personkredsen eller det er vanskeligt at belyse medicinsk – og det er uanset hvad tidskrævende administrativt at belyse og indhente svar fra læge og andre fagpersoner, der skal ske partshøring af borger etc. Trin 2 er ligeledes uændret (dækning efter anden lovgivning), det samme gælder trin 3 (nødvendighed som følge af funktionsnedsættelsen), ligesom afklaringsreglerne forbliver uændrede. For selve udmålingen af ydelsen vil der til en vis grad være tale om en administrativ lettelse, men også her vil sagsbehandlingen fortsat være ressourcekrævende. For trin 6 vil det fortsat gælde, at borger kan have incitament til at komme over minimumsbeløbet.

Det bemærkes i den forbindelse, at indførslen af barnets lov per 1. januar 2024 indebærer øgede krav til inddragelsen af børn og unge med nedsat funktionsevne.

### **Ensartede udmålingsregler for børn unge og voksne**

Lovforslaget indebærer, at der fremover vil være ensartede regler for udmålingen af ydelsen for børn, unge og voksne. Dansk Socialrådgiverforening finder ensretningen positiv, idet det på voksenområdet formentlig vil lette sagsbehandlingen at forældrene og den unge har kendskab til udmålingssystemet ved overgangen fra ung til voksen ved det fyldte 18. år.

### **Enkeltstående høje merudgifter**

Børn, unge og voksne med funktionsnedsættelse kan have enkeltstående høje merudgifter i en enkelt måned på året, fx til afholdelse af ferie eller til reparation af en hjælpemiddelbil.

Disse udgifter vil påvirke om borgeren bedst kompenseres gennem gruppe 1 eller gruppe 2, og der vil være en række borgere, der søger om dækning gennem gruppe 2, hvis de et år har enkeltstående høje udgifter. Det vil medføre mere administration at behandle sådanne ansøgninger.



Hvis borgerne ikke bliver kompenseret for de enkeltstående høje udgifter, og har været vant til at blive kompenseret tidligere, kan det endvidere medføre tillidsbrud til 'systemet', hvilket typisk også besværliggør samarbejdet og dermed sagsbehandlingen med flere klager etc.

Det er i lovforslaget ikke helt klart, hvor mange ansøgninger om enkeltstående merudgifter, der er i det nuværende system, og hvordan retstilstanden for dem bliver før og efter implementeringen af kompensationsydelsen.

Som socialrådgivere, der skal administrere ydelsen, har vi desuden brug for en afklaring af, om der er tale om enkeltstående udgifter i 'kattelemmen' (fx maling af et hus til 30.000 kr.), om en løbende kompensationsberettiget ydelse eller begge dele.

Det bemærkes alt i alt at lovforslaget tilsyneladende slår løbende og enkeltstående merudgifter sammen, hvor man i dag har mulighed for at kompensere enkeltstående udgifter særskilt. Spørgsmålet er, om konsekvenserne for både sagsbehandling og borgere er helt tydelige i lovforslaget.

#### **Bliver sagsbehandlingen lettere for borgere i gruppe 1?**

Sagsbehandlingen vil fremover betyde, at borgerne, som vælger at søge om kompensationsydelse efter reglerne i gruppe 1 i aftalen, blot skal sandsynliggøre, at de har merudgifter over eller mindst 555 kr. Derefter vil de få udbetalt 1.105 kr. om måneden i kompensationsydelse.

Familier med et barn med nedsat funktionsevne, der i dag modtager hjælp efter barnets lov §86, oplever et forhøjet minimumsbeløb (fra 446 kr. i 2023-niveau til 555 kr. i 2025-niveau), mens borgere, der modtager hjælp efter §100, vil opleve et sænket minimumsbeløb (fra 574 kr. i 2022-niveau til 555 kr. i 2025-niveau).

Lovforslaget vil medføre en administrativ lettelse forbundet med at det blot skal sandsynliggøres, at borger har udgifter over 555 kr. og derefter skal man ikke bekymre sig om sandsynliggørelsen af resten af udgifterne. Men særligt for den gruppe, der nærmer sig gruppe 2, er der behov for en afklaring af vejledningsforpligtigelsen, *jf. afsnittet herom nedenfor*.

Den ønskede administrative lettelse vil især berøre en gruppe borgere, der har nogle få omkostningstunge merudgifter, som det er nemt at sandsynliggøre/dokumentere. Men for borgere i gruppe 1 med en lang række mindre udgifter, vil der fortsat være en tung sagsbehandling til selve udmålingen. Samtidig vil der for denne gruppe fortsat være mulighed for at søge om tilskud til udgifter, som i nogle tilfælde (som i dag) kan ligge ud over, hvad der oprindeligt var formålet med merudgiftsydelsen.

Det vil vise sig, hvor mange, der har oplagte merudgifter, og hvor mange, der skal kompenseres for en lang række mindre udgifter for at komme op over beløbsgrænsen – og dermed hvor stor lettelsen i sagsbehandlingen reelt set bliver.



### *Konsekvenser for praksis på voksenområdet – et blik ind i en sagsstamme*

Et medlem af Dansk Socialrådgiverforening har gennemgået sin sagsstamme (voksenområdet) og vurderer, at der kommer flere i personkredsen for udbetaling og dermed er medlemmets vurdering at der sker en forøgelse af udgifterne til kompensationsydelsen. Samtidig vil flere borgere end i dag skulle dokumentere deres udgifter, hvilket vil medføre større administrativt arbejde, er vurderingen. Ud af 54 borgere i sagsstammen, skal 3 borgere for nuværende dokumentere deres udgifter – fremover vil det være 12, hvis lovforslaget vedtages. I 2024 var der 40 nye ansøgninger om merudgift, heraf var der 5-6 borgere under minimumsbeløbet, der derfor fik afslag. Såfremt minimumsgrænsen havde været den lavere som foreslået, ville alle 5-6 borgere have modtaget den nye kompensationsydelse.

Der er ikke foretaget en tilsvarende vurdering af en sagsstamme på børneområdet.

### **Vejledningsforpligtigelsen vs. borgeren træffer selv valg om at ansøge om kompensationsydelse efter gruppe 1 eller gruppe 2**

Lovforslagets forudsætning for at opnå en administrativ lettelse hviler på en præmis om at *borger selv vælger* at søge om kompensationsydelse efter reglerne i gruppe 1 eller gruppe 2 og at "kommunalbestyrelsen dermed ikke bør være forpligtet til at afdække dette" (jf. 2.2.2).

Denne præmis er ret afgørende for, hvor stor administrationen bliver fremover. Efter de nugældende regler vil socialrådgiveren (eller socialformidleren) detaljeret skulle beregne, om borgeren skal have ydelsen dækket på det ene eller det andet niveau. Men med lovforslaget lægges der altså op til at borgeren selv skal vælge, om borgeren vil ansøge om at få dækket udgifterne efter gruppe 1 eller gruppe 2. Det er en ret markant ændring, for hvis socialrådgiveren fortsat skal beregne om borger kan falde inden for gruppe 1 eller 2, vil de administrative lettelser hurtigt blive udhulet. På den anden side har vi ifølge forvaltningsloven og retssikkerhedsloven en vidtgående forpligtigelse til at vejlede borgeren i forhold til de muligheder, der er for at få hjælp efter den sociale lovgivning. Så hvordan stiller vejledningsforpligtigelsen sig i forhold til at vejlede om ansøgning efter gruppe 1 eller gruppe 2? Det vil være afgørende med en afklaring heraf.

### **Bliver sagsbehandlingen lettere for borgere i gruppe 2?**

Positivlisten er ukendt på tidspunktet for afgivelse af høring, men det er klart, at sammensætningen af positivlisten vil være afgørende for borgernes mulighed for at få dækket udgifter som følge af funktionsnedsættelsen, og dermed udmøntningen af kompensationsprincippet i praksis, men også på socialrådgivernes administration. Fx vil flere formentlig søge om merudgifter på over 1.250 kr. om måneden, hvis listen bliver kort, mens en lang liste vil medføre mere administration, men omvendt også sikre borgernes mulighed for at få dækket deres merudgifter.



Dansk Socialrådgiverforening formoder, at der til positivlisten vil medfølge en tabel eller statistik med forbruget for borgere uden funktionsnedsættelse i samme alder og livssituation, idet en sådan statistik vil lette sagsbehandlingen og dermed være afgørende vigtig for at *"bidrage til et mere enkelt og gennemsigtigt system, øge retssikkerheden for borgerne og reducere udgifter til administration markant"*.

Uanset hvad vil der for borgere i gruppe 2 være en afgrænset mulighed i forhold til om udgiften er på positivlisten eller ej, og denne afgrænsning vil i sig selv udgøre en lettelse af sagsbehandlingen administrativt, idet positivlisten vil begrænse mængden af merudgiftsansøgninger. Samtidig er det, set ud fra et administrativt synspunkt, en fordel at borger selv skal dokumentere udgiften. Ulempen er, at der for denne gruppe af borgere fremover skal ske en 1:1 kompensation, hvilket betyder mere sagsbehandling end i dag.

I forhold til positivlisten skal det desuden bemærkes, det i praksis blive vanskeligt at sammensætte en positivliste, der er dækkende. For eksempel kan man i dag modtage 12.000 kr. om måneden til hudplejeprodukter grundet svære hudlidelser med en relativ sjælden diagnose, hvor kompensationen er helt nødvendig for borgerens livsførelse og en klar konsekvens af funktionsnedsættelsen. Det er vanskeligt 'på forhånd' at forudsige alle de mange forskellige kompensationsberettigede ydelser. Desuden er udgifter til fx ekstra kørsel, vask etc. vanskelige at beregne og dermed dokumentere for borgeren.

Desuden vil det være nødvendigt med en afklaring af, hvad "væsentlig udgift og væsentlig betydning" dækker over – tidligere skulle vi afgøre om det var en "nødvendig" merudgift.

#### **"Kattelemmen" – enkeltstående udgifter over 1.250 kr. om måneden, som ikke er på positivlisten**

Dansk Socialrådgiverforening er enig i, at det typisk ikke vil være særlig administrativt vanskeligt at indhente bilag eller lignende for de højeste merudgifter. Det kan fx være til barnepasning eller forhøjet husleje (hvis disse typer udgifter da ikke kommer på positivlisten). Samtidig er det positivt at der tages højde for borgers mulighed for at få dækket høje udgifter uden for positivlisten. Omvendt kan man sige, at det bedste er at positivlisten afspejler merudgifterne, og at 'kattelemmen' dermed ikke udvikler sig til at blive for omfattende administrativt.

#### **Hvad er minimumsbeløb – over eller mindst?**

En detalje er at lovforslaget benævner udgifter over 24.000 kr. årligt som minimumsgrænse på den ene side (gruppe 2), på den anden side skal de kompensationsberettigede udgifter udgøre mindst 6.660 kr. om året (gruppe 1). En konsistens ift. om beløbsgrænsen skal være over eller mindst et bestemt beløb kan gøre loven lettere at administrere.



### Statistik og skøn over normalforbruget

Som nævnt i andet afsnit, indebærer kravene til kommunens sagsoplysning, at man beregner og dokumenterer forskellen mellem borgerens merudgift og en borger i samme alder og livssituation uden funktionsnedsættelse. Sagsbehandlingen kompliceres ofte af, at denne dokumentation (i form af statistik over forbruget for en borger i tilsvarende livssituation) ofte ikke er tilgængelig. Tidligere har der været statistik på forbrug.dk, men det findes ikke mere. Dette sagsbehandlingsskridt kan, ud over at være tidsrøvende, også være forbundet med at Ankestyrelsen hjemviser sagen til fornyet sagsbehandling grundet mangelfuld sagsoplysning, også selvom der ikke findes tilgængelig statistik.

Det er derfor positivt at lovforslaget lægger op til at når der ikke foreligger offentligt tilgængelige statistiske oplysninger, f.eks. statistikdatabaser, forskningsrapporter eller lignende, om det typiske forbrug for en borger uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation (afsnit 2.2.2) vil kommunalbestyrelsen kunne foretage en skønsmæssig fastsættelse af det typiske forbrug for borgere uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation uden forudgående tilvejebringelse af faktiske oplysninger herom. Spørgsmålet er dog, hvilket skøn herfor Ankestyrelsen overlader kommunerne i praksis. Det vil således være formålstjenstligt, hvis der fra lovgiver kommer klare retningslinjer for anvendelsen af skønnet.

Samtidig går Dansk Socialrådgiverforening ud fra, at positivlisten modsvares af et katalog/tabel med typiske årlige udgiftsniveauer for borgere uden handicap i forskellige aldersgrupper/livssituationer.

Alt andet lige vil det være hjælpsomt og frigive sagsbehandlerressourcer med et tilsvarende bruttokatalog over typiske årlige udgiftsniveauer for personer uden handicap i forskellige aldersgrupper/livssituationer for udgifter, der typisk ansøges om i gruppe 1. Et sådant "bruttokatalog over typiske årlige udgiftsniveauer for personer uden handicap i forskellige aldersgrupper" har været nævnt som et muligt greb til at lette sagsbehandlingen i kommissoriet til "Arbejdsgruppe for forenkling af regler for merudgiftsydelse" mellem KL, Finansministeriet og Social- og Boligministeriet, jf. *SOU alm del svar på Spørgsmål 64 2022-23*.

### Opfølgning

Det bemærkes, at lovforslaget ikke er særlig eksplicit omkring krav til revurdering og opfølgning. Der står "I forlængelse heraf bemærkes, at der ligesom i dag alene vil skulle ske revurdering af en sag, hvis borgeren anmoder herom, eller hvis der i øvrigt sker ændringer i f.eks. borgerens livssituation, som kan medføre ændret hjælp."



De fleste kommuner følger i dag op årligt på merudgiftsydelsen og det er vores formodning, at der hermed ikke ændres på reglerne for opfølgning, omend forholdet til servicelovens §148 stk. 2 og barnets lov §156 stk. 2 kunne ekspliciteres.

### **Leverandørbevillinger**

Det er ikke helt klart, hvordan leverandørbevillinger skal kompenseres. Hermed menes f.eks. faktura sendt direkte til kommunen ved taxabevillinger, sportskørestole m.m. Det har betydning i de situationer hvor borgeren ikke kan lægge pengene ud eller hvor der kan ske momsrefusion til kommunen, når denne afregnes direkte.

### **Overgangsperioden**

Det vil være forbundet med mere sagsbehandling at sikre at alle borgere går fra merudgiftsydelsen til den ny kompensationsydelse og det vil også kræve vejledning. Men da sagerne i forvejen er oplyste i forhold til personkredsvurdering, hjælp efter anden lovgivning, konsekvens af funktionsnedsættelse, omfanget af kompensationsberettigede udgifter etc. vil det andet lige ikke være sagsbehandling, der starter helt forfra.

### **Vejledning til kompensationsydelsen bør være klar inden ikrafttræden**

Som socialrådgivere, der skal administrere ydelsen, vil vi gerne påpege, at det er lettest, når der foreligger en ny vejledning, udførlig og konkret vejledning forud ikrafttrædelsestidspunktet.

### **Subsidiaritetsprincippet**

Som nævnt indledningsvist, skal sagsbehandler tage stilling til, om udgiften kan dækkes via anden lovgivning. Denne afklaring kan være vanskelig at foretage. Blandt andet fordi der godt kan dækkes egenbetaling til andre ydelser via anden lovgivning – fx egenbetaling til medicin efter tilskud fra sundhedsloven, eller egenbetaling til og fra sygehuse, som sundhedsloven indeholder. Det vil være ønskeligt, hvis lovgiver kunne se på om det er muligt at lette lovgivningen og dermed administrationen på dette punkt, uden at det betyder, at borger stilles dårligere.



DANSKE HANDICAPORGANISATIONER

Til Social- og boligministeriet, Handicapkontoret  
[tha@sm.dk](mailto:tha@sm.dk) i kopi til [p-handicap@sm.dk](mailto:p-handicap@sm.dk)

Blekinge Boulevard 2  
2630 Taastrup, Danmark  
Tlf.: +45 3675 1777  
[dh@handicap.dk](mailto:dh@handicap.dk)  
[www.handicap.dk](http://www.handicap.dk)

30. januar 2025 / lkb  
Sag 16-2020-00749  
Dok. 664338

## DH: Høringssvar til lovforslag om Kompensationsydelse

DH takker for at have fået udkast til lovforslag om en ny model for kompensationsydelsen (nuværende merudgiftsydelse) i høringen.

DH er stærkt kritiske overfor den foreslåede model. Reelt vil der være en lang række mennesker, der ryger ud af målgruppen for at kunne få dækket sine merudgifter. Derudover indebærer forslaget, at mange vil blive betydeligt underkompenseret for sine merudgifter, ligesom der vil blive lagt et større dokumentationskrav ud til borgerne. Til det skal lægges, at en stor del af målgruppen har en forholdsvis lav indkomst ved fx at være på overførselsindkomst, i fleksjob eller lign. Det er grundlæggende problematisk for alle i målgruppen men også etisk problematisk, da det særligt går ud over ressourcetsvage borgere.

**DH opfordrer på den baggrund på det kraftigste til, at forslaget bliver trukket tilbage.**

Det er kritisabelt i sig selv, at et forsøg på at forenkle sagsbehandlingen går så direkte ud over mennesker med handicaps mulighed for at få dækket sine merudgifter. Forslaget skal også ses i lyset af, at der er sket et betydeligt praksisskred gennem de seneste mange år, hvor modtagere af merudgiftsydelsen næsten er halveret i en ti årsperiode fra 2013 til 2023 (fra 37.666 til 20.464 berørte personer) mens den samlede ydelse tilsvarende er næsten halveret (fra knap en mia. kr. til lidt over ½ mia. kr. i samme tidsperiode).

### **Manglende inddragelse af borger- og sagsbehandlerperspektiv i udarbejdelse af en ny model**

DH er ærgerlige over, at handicaporganisationerne og Dansk Socialrådgiverforening m.fl. ikke er blevet inddraget i udarbejdelsen af en ny model for merudgiftsydelsen. I DH havde vi gerne set en langt mere automatiseret model. Det kan lade sig gøre på andre områder som fx udbetaling af børnepenge, vederlag og omkostningstillæg til folketingspolitikere mv., som man kunne have ladet sig inspirere af.

## Den foreslåede model for Kompensationsydelse

Den foreslåede model har til hensigt at være mere enkel og gennemsigtig og skabe større forudsigelighed om hjælpen for borgerne, så dialogen mellem borger og kommune forbedres, samt reducere kommunernes udgifter til administration markant.

Der foreslås en forenkling af merudgiftsydelsens udmålingssystem som følger:

1. Betegnelsen merudgiftsydelse ændres til: Kompensationsydelse, og at begrebet merudgifter ændres til: Kompensationsberettigende udgifter.
2. Det foreslås at gøre udmålingssystemerne for kompensationsydelsen ensartede og enklere på tværs af børne- og voksenområdet således, at der kompensationsydelsen udbetales i form af et fast standardbeløb på 1.105 kr. pr. måned. Dette kaldes bestemmelsen om standardbeløbet.
3. Borgere, der kan dokumentere *visse typer* af kompensationsberettigende udgifter på over 2.000 kr. om måneden (24.000 kr. pr. år), kan få en kompensationsydelse svarende til de faktiske kompensationsberettigende udgifter sammen med et månedligt standardbeløb på 500 kr. Dette kaldes bestemmelsen om dokumenterede kompensationsberettigede udgifter. Hvilket typer kompensationsberettigede udgifter, der er tale om, fastsættes på en positivliste i en bekendtgørelse. Det indføres en "katt-  
elem", hvor borgere kan kompenseres for atypiske kompensationsberettigede udgifter over 1250 kr. pr. merudgift, hvis ikke udgiften fremgår af positivlisten.
4. Borgeren skal vælge, om der skal træffes afgørelse om kompensationsydelse efter bestemmelsen om standardbeløbet eller bestemmelsen om dokumenterede kompensationsberettigende udgifter.
5. Der fastholdes en minimumsgrænse for udbetaling af kompensationsydelse, der bliver på 555 kr. pr. måned (6.600 kr. pr. år.). De nuværende minimumsgrænser for børne- og voksenydelsen, bliver der-  
ved ensartede.

## DH's kommentarer til den foreslåede model

DH har efterspurgt en mere enkel og automatiseret model for merudgiftsydelsen for at mindske den meget omfattende sagsbehandling, der finder sted i dag, og som i mange tilfælde kan bidrage til mistillid mellem borger og kommune.

DH er kritiske over for den foreslåede model og mener, at den alene vil bidrage til den ønskede effekt for nogle få. Derimod vil den medføre, at flere målgrupper ryger ud af personkredsen, såvel som det vil medføre en væsentlig underkompensation for en del borgere og en del administrativt arbejde for en stor del af borgerne.

Vi ærgrer os over, at det ikke er lykkedes at finde en automatiseret model for målgruppeinddeling, og at der alene er tiltag for at forenkle udmålingssystemet. Det betyder, at der fortsat vil anvendes en del sagsbehandlingsressourcer på personkredsvurderingen.

DH er positive overfor, at merudgiftsydelsen ændres til at hedde Kompensationsydelse, da det giver et mere retvisende billede.

### Målgruppen – der rettes ikke op på et problematisk praksisskred

DH noterer sig, at personkredsen ikke ændres i forhold til gældende lov. Lovforslaget forholder sig dermed ikke til, at der er sket et betydeligt praksisskred gennem de seneste mange år. Det kommer bl.a. til udtryk ved, at modtagere af merudgiftsydelsen næsten er halveret fra 2013 til 2023, mens den samlede ydelse tilsvarende er næsten halveret fra knap en mia. kr. til lidt over ½ mia. kr. i samme tidsperiode. En af målgrupperne, der er røget ud via et praksisskred uden, at der er taget politisk beslutning om det, er fx mennesker med rygmarvsskade, selv om de har dokumenterbare merudgifter på grund af deres funktionsnedsættelse. En anden målgruppe, der er faldet ud af ydelsen, er borgere med cøliaki. I 2016 offentliggjorde Ankestyrel-

sen en principafgørelse, der konkluderede, at børn og voksne med cøliaki ikke automatisk er en del af personkredsen. Det betyder, at kun ganske få med cøliaki i dag får dækket sine merudgifter til glutenfri kost.

DH mener, at det er afgørende, at der med en omorganisering af merudgiftsreglerne sikres, at borgere med behov for at få dækket sine merudgifter reelt kompenseres herfor. Vi mener derfor, at borgere med cøliaki skal præciseres som målgruppe i den nye lov, ligesom målgruppen generelt skal præciseres.

### **Minimumsgrænsen på 555 kr. pr. måned – flere ryger ud af målgruppen**

En stor del af de ressourcer, der anvendes i sagsbehandlingen hos både borgere og socialrådgivere, anvendes i sager, hvor borgerens samlede udgifter ligger i nærheden af minimumsgrænsen. DH's medlemsorganisationer oplever ofte meget lange sagsforløb, hvor der bruges store ressourcer på udregninger med henblik på at argumentere for, at borgeren ligger under minimumsgrænsen.

DH mener ikke, at denne problemstilling er afhjulpel med dette lovforslag.

I kraft af, at børne- og voksenreglerne ensrettes, ensrettes minimumsgrænsen for børne og voksenområdet også, fra hhv. 445 kr. pr. måned for børn og 630 kr. pr. måned for voksne. Det betyder, at familier til børn inden for personkredsen nu skal have merudgifter for 110 kr. mere pr. måned for at være berettiget til kompensationsydelsen. Konkret betyder det, at fx langt de fleste familier med børn med type 1 diabetes, cystisk fibrose m.fl. ryger ud af ordningen. Der er i dag fx 3200 børn med type 1 diabetes i Danmark.

I forhold til de gældende regler gælder minimumsgrænsen for de samlede merudgifter, hvis man har flere børn i målgruppen. Med det fremsatte lovforslag skal hvert barn vurderes hver for sig. Det vil medføre, at der er familier med flere børn i målgruppen i dag, der ryger ud af målgruppen, hvis merudgiften pr. barn ligger under den nye minimumsgrænse, men i dag ligger over minimumsgrænsen for de samlede merudgifter til børnene.

Det er meget problematisk, at en intention om at forenkle sagsbehandlingen medvirker til at skubbe personer ud af personkredsen.

DH mener på baggrund af dette, at minimumsgrænsen skal sættes ned til 300 kr. pr. måned. Det vil ligge på et niveau, der markant reducerer den fortsatte kamp om at ligge over eller under minimumsgrænsen. Det vil samtidig sikre, at et handicap i sig selv ikke udløser en ydelse og bidrage til, at nuværende målgrupper ikke ryger ud af personkredsen.

### **Standardbeløbet – kompensationsberettigede udgifter under 2000 kr. pr. måned**

DH har som led i vores ønske om en mere enkel og automatiseret model været indforstået med en vis under- og overkompensation af modtagerne. Vi mener dog, at spændet for modtagere af standardbeløbet er for stort. Konkret vil det betyde, at hvis man har merudgifter for fx 1955 kr. om måneden, vil man blive kompenseret for 1105 kr. pr. måned og dermed underkompenseret med 850 kr. pr. måned, dvs. 10.200 kr. pr. år. Det er mange penge for borgere, der ikke sjældent er på overførselsindkomst, er i fleksjob eller på anden vis ikke har en stor indkomst.

### **Dokumenterede kompensationsberettigede udgifter over 2000 kr. pr. måned**

DH mener, at modellen for kompensationsberettigede udgifter over 2000 kr. pr. måned kunne have været fin, hvis det var muligt samtidig at søge standardbeløbet.

Når det ikke er muligt, skal borgeren vælge mellem at få dækket mindre udgifter via standardbeløbet eller større udgifter via dokumenterede kompensationsberettigede udgifter fra en positivliste.

Får man dækket sine dokumenterede kompensationsberettigede udgifter over 2000 kr., får man også et månedligt standardbeløb på 500 kr. De 500 kr. vil desværre ikke kompensere alle tilstrækkeligt. Hvis man både har større udgifter som til sammen er over 2000 kr. pr. måned og har mindre udgifter som tilsammen er fx på 1900 kr., så vil man få dækket sine faktiske udgifter over de 2000 kr. og blive kompenseret med 500 kr. for de mindre udgifter og derved blive underkompenseret med 1400 kr. pr. måned, svarende til 16.800 pr. år. Det mener vi er meget problematisk. Mennesker med både har store kompensationsberettigede udgifter og

samtidig mange mindre udgifter er ofte mennesker med omfattende funktionsnedsættelser, de ikke sjældent har en lav indkomst.

En borger kan få dækket sine faktiske udgifter, der til sammen overstiger 2000 kr. pr. måned for *visse typer* kompensationsberettigede udgifter. Hvilke typer udgifter, der dækkes, fastsættes i en bekendtgørelse. For DH er det afgørende, at så mange typer udgifter medtages som muligt på positivlisten i bekendtgørelsen for at mindske risikoen for underkompensation af både større og mindre udgifter. Des færre typer udgifter, der tages med på positivlisten, des større risiko er der for, at borgere kommer i klemme mellem at skulle vælge mellem standardbeløbet eller dokumenterede kompensationsberettigede udgifter. Dette afbødes ikke af kattelommen på udgifter over 1250 kr. pr. måned for atypiske udgifter.

Det kan illustreres ved et scenarie, hvor borgeren fx har udgifter for 3000 kr. pr. måned, men hvor de fordeler sig på 1800 kr. fra positivlisten over "visse typer af kompensationsberettigede udgifter" (fx medicin, driftsudgifter til bil og øget husleje) og 1200 kr., der ikke er på listen (fx ekstra vask, slid på tøj og sko, hygiejnemidler). I det tilfælde vil man, til trods for udgifter over 2000 pr. md., kun kunne få standardbeløbet og vil så blive underkompenseret med 1900 kr. pr. måned.

På den baggrund er vi bekymrede for, at en snæver positivliste bidrager til at kompromittere den lovpligtige konkrete og individuelle vurdering, og indfører besparelse på ydelsen af bagdøren.

### **Enkeltstående udgifter – vil ikke dækkes separat fremadrettet**

I dag er det muligt at få dækket enkeltstående merudgifter ved en separat ansøgning. Den mulighed bortfalder ved den foreslåede model. Hvis man har enkeltstående kompensationsberettigede udgifter, skal de medregnes i ens samlede udgifter og vil derved være udslagsgivende for, om man er over eller under de 2000 kr. pr. måned / 24.000 kr. pr. år. Det betyder også, at en enkeltstående udgift kan medføre, at man kommer over grænsen, og derfor skal dokumentere alle sine udgifter – også de udgifter, man ikke tidligere skulle dokumentere, og udgifterne nu skal vurderes ud fra positivlisten med visse typer udgifter, som under alle omstændigheder har en vis begrænsning.

DH mener ikke, at enkeltstående udgifter skal indregnes i ens samlede udgifter, men at det som i dag skal være muligt at søge om at få dækket enkeltstående udgifter separat.

### **Behov for udvidet vejledningsforpligtelse**

DH mener, at der skal indføres en udvidet vejledningsforpligtelse i forhold til valget mellem at søge standardbeløbet eller søge om at få dækket dokumenterede kompensationsberettigede udgifter. De nye regler – og ikke mindst konsekvenserne af valget mellem den ene eller anden type kompensation – er kompliceret at forstå. Det er derfor vigtigt, at borgeren vejledes korrekt, så det er muligt at tage et valg på et oplyst grundlag.

I dag er det ikke muligt at få dækket sine merudgifter, hvis man er over pensionsalderen. Dette ændres desværre ikke med den nye lov. I forbindelse med at indføre en udvidet vejledningsforpligtelse, vil vi derfor foreslå, at der samtidig indføres en forpligtelse til at vejlede personer, der overgår til folkepensionsalderen om mulighederne i socialpensionsloven om at søge personligt tillæg og helbredstillæg, for de der står i en svær økonomisk situation.

### **Evaluerings af implementeringen**

DH sætter pris på, at der med den politiske aftale om den nye model kompensationsydelse er aftalt, at implementering af loven evalueres efter 2 og 4 år, og at der sættes et arbejde i gang i forhold til at finde en løsning på de enkeltstående udgifter.

Med venlig hilsen

Thorkild Olesen, formand

**Til:** Tina Hansen (tha@sm.dk), Handicap (p-handicap@sm.dk)  
**Cc:** Liva Hartvig Hansen (LIVHH@regioner.dk)  
**Fra:** 'TGA@regioner.dk' (TGA@regioner.dk)  
**Titel:** SV: Høring over udkast til lovforslag om omlægning af merudgiftsydelsen i serviceloven og barnets lov  
**E-mailtitel:** SV: Høring over udkast til lovforslag om omlægning af merudgiftsydelsen i serviceloven og barnets lov (SM Id nr.: 966899)  
**Sendt:** 20-02-2025 14:44

Til Social- og Boligministeriet

Danske Regioner har ingen bemærkninger til høring over udkast til lovforslag om omlægning af merudgiftsydelsen i serviceloven og barnets lov

De bedste hilsner

**Thea Gade-Rasmussen**

Seniorkonsulent  
Team Psykiatri og Social  
Center for Sundheds- og Socialpolitik (SUS)

M 28 21 29 91  
[tga@regioner.dk](mailto:tga@regioner.dk)



**Danske Regioner**

Dampfærgevej 22  
2100 København Ø  
T 35 29 81 00

Officiel post: [regioner@regioner.dk](mailto:regioner@regioner.dk)  
Følg os på [Twitter](#), [Facebook](#) og [regioner.dk](http://regioner.dk)

**Fra:** Handicap <[p-handicap@sm.dk](mailto:p-handicap@sm.dk)>

**Sendt:** 23. januar 2025 11:24

**Til:** [3f@3f.dk](mailto:3f@3f.dk); Advokatsamfundet <[postkasse@advokatsamfundet.dk](mailto:postkasse@advokatsamfundet.dk)>; Ankestyrelsen <[ast@ast.dk](mailto:ast@ast.dk)>; [bkf@bkchefer.dk](mailto:bkf@bkchefer.dk); Børnerådet <[brd@brd.dk](mailto:brd@brd.dk)>; Børns Vilkår <[bv@bornsvilkar.dk](mailto:bv@bornsvilkar.dk)>; Dansk Arbejdsgiverforening <[da@da.dk](mailto:da@da.dk)>; Dansk Erhverv <[info@danskerhverv.dk](mailto:info@danskerhverv.dk)>; Dansk Industri <[di@di.dk](mailto:di@di.dk)>; [kontakt@socialraadgiverne.dk](mailto:kontakt@socialraadgiverne.dk); Danske Handicaporganisationer <[dh@handicap.dk](mailto:dh@handicap.dk)>; [Regioner@regioner.dk](mailto:Regioner@regioner.dk); [mail@dukh.dk](mailto:mail@dukh.dk); [dch@dch.dk](mailto:dch@dch.dk); [fh@fho.dk](mailto:fh@fho.dk); [foa@foa.dk](mailto:foa@foa.dk); [forlige@forlige.dk](mailto:forlige@forlige.dk); [bestyrelse@hjernebarnet.dk](mailto:bestyrelse@hjernebarnet.dk); [post\\_kommunal@hk.dk](mailto:post_kommunal@hk.dk); Institut for Menneskerettigheder <[info@humanrights.dk](mailto:info@humanrights.dk)>; KL <[kl@kl.dk](mailto:kl@kl.dk)>; [ka@ka.dk](mailto:ka@ka.dk); 'info@krifa.dk' <[info@krifa.dk](mailto:info@krifa.dk)>; [los@los.dk](mailto:los@los.dk); Red Barnet <[redbarnet@redbarnet.dk](mailto:redbarnet@redbarnet.dk)>; [info@rigsrevisionen.dk](mailto:info@rigsrevisionen.dk); [sumh@sumh.dk](mailto:sumh@sumh.dk); Selveje Danmark <[kontakt@selveje.dk](mailto:kontakt@selveje.dk)>; [mail@sjældnediagnoser.dk](mailto:mail@sjældnediagnoser.dk); [info@velfaerdschefer.dk](mailto:info@velfaerdschefer.dk); [sl@sl.dk](mailto:sl@sl.dk); [ulf@ulf.dk](mailto:ulf@ulf.dk)  
**Emne:** Høring over udkast til lovforslag om omlægning af merudgiftsydelsen i serviceloven og barnets lov (SM Id nr.: 966899)

Se vedhæftede høring fra Social- og Boligministeriet.

Med venlig hilsen

**Tina Hansen**

Chefkonsulent  
Kontor for Handicap  
Mobil: 41851023  
Mail: [tha@sm.dk](mailto:tha@sm.dk)



Social- og Boligministeriet  
Holmens Kanal 22  
1060 København K

**Høringssvar ang. ændring af betegnelsen af merudgiftsydelse til kompensationsydelse og indførelse af et ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensationsydelse til børn, unge og voksne)**

Social- og Boligministeriet sendte d. 23. januar udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og barnets lov i høring. Diabetesforeningen takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Diabetesforeningen bakker op om formålet med ændringen, som formuleret i aftalen: *at nytænkningen skal bidrage til et mere enkelt og gennemsigtigt system, øge retssikkerheden for borgerne og reducere kommunernes udgifter til administration markant.*

Diabetesforeningens medlemmer har i mange år kæmpet med det bureaukrati og mængden af administration, som den nuværende lovgivning, der regulerer merudgiftsydelsen og kommunernes praksis, medfører. Desværre mener Diabetesforeningen ikke, at den foreslåede model løser de udfordringer som borgerne møder, og dermed heller ikke bidrager tilstrækkeligt til formålet formuleret i den politiske aftale bag forslaget. Herudover har den foreslåede model store negative konsekvenser for blandt andet børnefamilier, som vi i Diabetesforeningen ser meget alvorligt på.

I Diabetesforeningen er vi uforstående og ærgerlige over, at der ikke er foretaget en bredere inddragelse af interessenter i forbindelse med udarbejdelsen af den nye model, og at processen i arbejdsgruppen, som ellers var planlagt, ikke blev gennemført.

Med udgangspunkt i de kritikpunkter, som beskrives nedenfor, bakker vi op om Danske Handicaporganisationers opfordring til, at lovforslaget bliver trukket tilbage og at modellen genbesøges således, at den kommer til at leve op til formålet beskrevet i den politiske aftale, og at borgernes perspektiv inddrages i udformningen af modellen.

☐ Stationsparken 24, st. tv.  
2600 Glostrup

Telefon 66 12 90 06

☐ Fax 65 91 49 08  
info@diabetes.dk  
www.diabetes.dk

CVR-nr. DK-35 23 15 28



### **Ensartede regler rammer børnefamilier hårdt**

Det frem går af lovforslaget, at kompensationsydelsen ensrettes på børn- og voksenområdet, så ordlyden i Lov om social service §100 og Barnets Lov §86 ensrettes. Diabetesforeningen bakker op om ønsket om at forenkle systemet, men desværre har forslaget også alvorlige negative konsekvenser for nogle af de berørte borgere. Forslaget indbefatter, at minimumsgrænsen for kompensationsydelsen gøres ensartet for børn og voksne, i 2025 vil satsen således være 555 kroner om måneden for både børn og voksne - så den nuværende sats for voksne på 630 kroner sættes ned, og satsen på 476 kroner for børn sættes op.

Vi advarer om, at dette vil få store konsekvenser for en række familier, der har børn med diabetes, som nu risikerer at miste merudgiftsydelsen pga. forhøjet minimumsgrænse. Der er i dag mange familier med børn med diabetes, der har udgifter svarende til den nuværende grænse eller lige over, og dermed vil miste deres kompensation for de helt nødvendige merudgifter de har til f.eks. medicin, juice og druesukker til regulering af børnenes blodsukker. Forslaget vil især ramme familier, som i forvejen kæmper med økonomien. Derfor opfordrer Diabetesforeningen til, at minimumsgrænsen sænkes for børnefamilierne, så de ikke mister kompensation for deres udgifter.

### **Stadig brug for opgør med postnummerlotteri**

Diabetesforeningen mener ikke, at den forslåede model gør klart nok op med det postnummerlotteri, der hersker i dag, hvor kommunerne har vidt forskellige praksisser på merudgiftsområdet.

Fra medlemshenvendelser i vores rådgivning, har vi blandt andet kendskab til kommuner, der beder borgere fremlægge udførlige beskrivelse af, hvad de spiser i løbet af en eller to uger for at vurdere om, der er en reel merudgift forbundet med borgerens særlige kostbehov, mens mange andre kommuner bruger de standardtakster, der er på området. Et andet eksempel er kørsel, hvor vi har kendskab til, at borgere visse steder, skal oplyse nummerplade på bilen, som de benytter til kørsel til hospitalsbesøg, så den præcise udgift kan udregnes på baggrund af bilens model, fremfor at benytte statens laveste takst, som det er tilfældet andre steder i landet. Dette er tydelige eksempler på, at postnummer har stor betydning for, om borgeren får tildelt merudgifter. Samtidig vidner det om, at nogle kommuner pålægger både sig selv og borgerne en meget stor og unødvendig administrativ byrde.

Hverken den geografisk ulighed ift. dækning eller uligheden i administrative byrder løses desværre ikke med de foreslåede lovændringer, og derfor er Diabetesforeningen er kritiske overfor, at modellen ikke er mere automatiseret, så der kan ske et endeligt opgør med den forskelligartede praksis for tildeling og de unødvendige dokumentationsbyrder for borgerne. Vi har forståelse for, at det er en svær øvelse at balancere retten til konkret og individuel vurdering, med ønsket om en automatiseret

model, men vi er samtidig bekendte med, at Danske Handicaporganisationer har præsenteret et forslag til en model, der kunne rumme begge hensyn.

I forlængelse af dette, er vi i Diabetesforeningen bekymrede for, hvilke krav kommunerne i praksis kommer til stille mht. at sandsynliggøre om borgerens kompensationsberettigede udgifter overstiger minimumsbeløbet, og vi forudser, at praksis ikke kommer til at adskille sig væsentlig fra den yderligere sandsynliggørelse, der allerede foretages mange steder i dag, og vil de nye regler hverken frigøre administrative ressourcer i kommunerne eller lette sagsbehandlingen for borgerne. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at kommunalbestyrelsen ikke vil kunne kræve dokumentation for de kompensationsberettigede udgifter i form af f.eks. udgiftsbilag, men at det oftest vil være det mest enkle.

Den foreslåede model bliver derfor ikke et opgør med den geografiske ulighed, når der er så stort et rum for fortolkning på tværs af kommuner, og skaber heller ikke større forudsigelighed om hjælpen for borgeren, som det ellers var formuleret at den nye model skulle bidrage til.

### **Regler om genvurdering skal tydeliggøres**

Af den politiske aftale bag forslaget fremgår det, at: *Sagerne skal ligesom i dag alene revurderes, hvis borgeren anmoder om det, eller hvis der i øvrigt sker ændringer i fx borgerens livssituation, som kan medføre ændret hjælp.* Diabetesforeningens rådgivning er ofte i dialog med medlemmer, der oplever, at deres bopælskommune revurderer deres bevilling til merudgiftsydelse årligt, på trods af at de lever med en kronisk sygdom, der ikke ændrer karakter. Vi har også eksempler på personer, der har fået medhold af Ankestyrelsen i, at de fejlagtigt har fået afslag på deres ansøgning om merudgifter, hvorefter kommunen giver medhold, men få måneder efter meddeler, at der vil blive foretaget en revurdering igen. Dvs. at kommuner revurderer sager i langt højere grad end den nuværende lovgivning giver grundlag for.

Revurderingerne er foruden at være en stor administrativ byrde for både borgere og kommuner, med til at skabe en følelse af mistillid mellem borger og kommune. Vi ser derfor et behov for, at det tydeliggøres i lovgivningen, hvornår kommunerne har ret til at foretage genvurderingerne. Uden den præcisering vil den uhensigtsmæssige forvaltning af reglerne, som vi ser i dag, kunne fortsætte.

### **Udgifter skal følge satsregulering**

Det fremgår af lovforslaget, at beløbsgrænserne for merudgiftsydelsen vil blive reguleret en gang årligt med satsreguleringsprocenten. Diabetesforeningen har forståelse for, at den ydelse, som borgerne modtager, bør følge prisudviklingen på de omkostninger, som borgerne har i forbindelse med deres funktionsnedsættelse. På diabetesområdet oplever vi dog, at udgifterne som kompensationsydelsen beregnes på baggrund af, ikke



følger samme stigning. Det gælder bl.a. prisudviklingen på medicin og kostberegning. Taksterne på kostområdet er ikke reguleret siden 2010, og prisen på insulin falder støt, fx var prisen i 2019 på en enhed Novorapid 25,59 kr., mens den i 2024 var 17,46 kr.

Satsregulering, er dermed årsag til, at mennesker med diabetes ikke længere når minimumsgrænsen, og dermed af tekniske grunde ikke kompenseres for de merudgifter, som de reelt har. Der lægges med lovforslaget op til, at reguleringen foretages første gang d. 1. januar 2026, hvilket vil medføre, at minimumsgrænsen allerede stiger et halvt år efter lovens forventede ikrafttrædelse. Set i lyset af, at der med den politiske aftale lægges op til en overgangsperiode på to år til at omberegne de eksisterende bevillinger, mener vi i Diabetesforeningen, at satsreguleringen bør være på pause, frem til alle omberegninger er foretaget.

### **Husk borgerperspektivet i evalueringen**

Endelig vil Diabetesforeningen fremhæve, at vi finder det positivt, at der lægges op til en evaluering af loven efter hhv. 2 og 4 år. I det tilfælde, at lovforslaget ikke trækkes tilbage, vil vi opfordre til, at borgernes perspektiv på den nye model inddrages, fremfor kun at evaluere administration og omkostninger. Diabetesforeningen bidrager meget gerne med input til evaluering.

Skulle ovenstående medføre spørgsmål eller ønske om yderligere drøftelse, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Eva Tingkær  
Vicedirektør, Diabetesforeningen

**Esbjerg Kommunes høringssvar på "Forslag til lov om ændring af lov om social service og barnets lov (Ændring af betegnelsen merudgiftsydelse til kompensationsydelse og indførelse af et ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensationsydelse til børn, unge og voksne)"**

**Baggrund**

Det fremgår af "Nytænkning af merudgiftsydelsen", at en omlægning af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen skal medføre ensretning af udmålingssystemerne på voksen- og børneområdet, ligesom udmålingssystemerne skal gøres mere automatiserede.

"Nytænkningen" skal bidrage til et mere enkelt og gennemsigtigt system, øge retssikkerheden for borgerne og reducere kommunernes udgifter til administration markant.

Intentionen er jo også, at der skulle ske en mere ensartet sagsbehandling i kommunerne, det ses dog ikke til at blive tilfældet, da der fortsat er meget skøn og sandsynliggørelse.

Vi kan heller ikke gennemskue, hvad tankerne er bag ved enkeltstående udgifter.

**Konklusion**

Esbjerg Kommune vurderer, at der med det fremsendte forslag ikke vil ske en forenkling af reglerne, ligesom borgernes retssikkerhed ikke øges. Der ses heller ikke at ske en ensretning kommunerne imellem i forhold til gruppe 1. Det er ikke muligt at vurdere, hvorvidt der sker en ensretning i forhold til gruppe 2, da den udtømmende liste (positivlisten) endnu ikke er udarbejdet.

Det er tillige Esbjerg Kommunes vurdering, at der ikke vil ske en administrativ lettelse for hverken borgere eller kommuner. Det er derimod Esbjerg Kommunes vurdering, at der med det fremsendte forslag om dokumentation for gruppe 2, vil ske en øgning i administration for kommunerne, ligesom de påståede administrative lettelser i forhold til gruppe 1 ikke samlet set ses at være til stede. Administrationen i forhold til gruppe 1 vurderes at være lige så byrdefuld, som med de nuværende regler.

Endelig er det Esbjerg Kommunes opfattelse, at der ikke vil ske en økonomisk besparelse på området i det omfang, der er lagt op til. Dette da der ikke samlet set vurderes at være en administrativ lettelse, men derimod pålægges kommunerne en større administrativ byrde. Den forhøjede minimumsgrænse på børneområdet i forhold til gruppe 1, vil i bedste fald blive udlignet af de forventede forhøjede udgifter på voksenområdet, som følge af den nedsatte minimumsgrænse. I værste fald, vil der ske en øgning i omkostningerne.

Hvis der virkelig skulle være tale om en regelforenkling, der skal medføre så store besparelser for kommunerne, så skal der være tale om en meget mere gennemgribende forenkling.

Lovforslaget vil slet ikke medføre den administrative lettelse, som der er lagt op til.

F.eks. bruger vi i alt på voksenområdet 1,5 årsværk på området. Hvis vi læser lovforslaget korrekt, så vurderer vi, at den realistiske besparelse reelt vil være 0,5 årsværk vedrørende voksenområdet. Vi har pt. 122 sager på dette område.

Dette er dog afhængig af, hvor udtømmende positivlisten bliver, og hvor meget detektivarbejde, vi fortsat skal udføre.

Nedenfor vil vi kommentere mere specifik på områderne.

### **Målgruppeafklaring**

Vi vurderer ikke, at der sker en forenkling i forhold til afklaring af, om borger er omfattet af målgruppen. Vi vurderer også, at der er en **stor** vejledningsopgave for kommunerne i forhold til at præsentere gruppe 1 og gruppe 2 for borgerne, så de kan træffe deres valg på et oplyst grundlag.

Man vælger selv, om man ønsker ansøgningen behandlet efter reglerne for gruppe 1 eller gruppe 2

Esbjerg Kommune stiller sig undrende overfor, hvordan ovenstående er i overensstemmelse med retssikkerhedslovens § 5, hvor kommunalbestyrelsen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning.

Vi havde dog gerne set, at man havde set på de borgere, der alene er omfattet på grund medicin.

Efter gældende lovgivning skal borger vurderes uden den medicinske behandling, hvis de uden medicin vurderes at være akut livstruet eller inden for kort tid oplever væsentlig forværring af deres funktionsniveau.

Denne afklaring opleves vanskeligt i kommunen, da lægerne ofte ikke ønsker at svare/ikke kan svare på det.

Ønsker stillingtagen hertil.

### **Medicin**

Vi synes også, at det er ærgerligt, at man ikke gør op med merudgifterne på medicinområdet – borgere i målgruppen for merudgiftsydelse er hverken dårligere eller bedre stillet end alle andre borgere, der også har udgifter til medicin.

I følge gældende lovgivning kan der ikke ydes merudgifter til behandlingsudgifter og heller ikke udgifter, som kan dækkes efter anden lovgivning. Vi er undrende overfor, at der stadig kan kompenseres for udgifter til medicin, da borger er kompenseret via Sundhedsloven (sygesikringstilskud). Sammenligner vi med lov om aktiv socialpolitik betragtes medicinudgifter også som behandlingsudgifter.

Tværtimod er borgere omfattet af § 100 bedre stillet end andre borgere, der også har nødvendige medicinudgifter.

Dette på grund af, at andre borgere, der ikke har råd til medicinudgifter, skal dokumentere, at de IKKE har råd, hvorimod borgere, der er omfattet af merudgiftsydelsesbestemmelserne, ikke skal dokumentere andet end at de har udgifter til medicin.

Dette burde være gældende for alle borgere set ud fra et ligebehandlingsprincip.

### **Detaljeret beregning og overslag**

Det fremgår, at der fremadrettet ikke vil skulle foretages en detaljeret sandsynliggørelse og beregning, da standardbeløbet uden videre vil komme til udbetaling, hvis det er sandsynliggjort, at merudgifterne overstiger minimumsbeløbet.

Esbjerg Kommune er af den opfattelse, at der fortsat er behov for en detaljeret sandsynliggørelse og beregning af udgifter op til minimumsgrænsen på 6.660 kr. om året, for at kunne vurdere, om udgifterne overstiger minimumsgrænsen. Det vil stadig skulle undersøges, i hvilket omfang der er merudgifter til eks. slitage på tøj, cremer, medicin og lignende i forhold til andre på samme alder og i samme livssituation. Herudover vil det skulle undersøges, om der findes et billigere alternativ til udgiften.

Esbjerg Kommune finder således ikke, at der vil ske en forenkling i forhold til sandsynliggørelse og beregning i disse tilfælde. Hvis kommunerne ikke forholder sig til om de sandsynliggjorte udgifter, kan findes som billigere alternativ, vil der være risiko for overkompensering.

Der ses at være en forenkling og administrativ lettelse i forhold til sandsynliggørelse af kompensationsberettigende udgifter i spændet mellem minimumsbeløbet og beløbet på 24.000 kr. årligt gældende for gruppe 2, da kommunen alene skal forholde sig til udgifter op til 6.660 kr. årligt, og at alle udgifter herover og op til minimumskravet for gruppe 2 kompenseres med samme beløb. Denne administrative lettelse vurderes dog ikke at opveje den administration, der ligger i sandsynliggørelsen og beregningen af udgifter op til 6.660 kr.

Desuden fremgår det, at der skal udarbejdes et overslag over omfanget af de behov, som barnet/den voksne efter al sandsynlighed vil få, og hvad det vil medføre af kompensationsberettigende udgifter. Overslaget skal fastlægges ud fra kendskabet til niveauet generelt for de omhandlende udgifter. Det fremgår til § 1 nr. 5 og § 2, nr. 5, at det vil blive fastsat, at hvis der foreligger offentligt tilgængelige statistiske oplysninger, vil kommunalbestyrelsen skulle tage udgangspunkt i disse oplysninger. Foreligger der ikke sådanne oplysninger, vil kommunalbestyrelsen skulle foretage en skønsmæssig fastsættelse. Kommunalbestyrelsen vil ved udøvelsen af sit skøn, bl.a. kunne lægge vægt på det generelle prisniveau i lokalområdet for en given udgift.

I sammenhæng med ovenstående, sker der efter Esbjerg Kommunes opfattelse ingen forenkling. Der vil fortsat være et stort arbejde i at finde tilgængelig statistik, og udøve skøn i de tilfælde, hvor der ikke findes tilgængelig statistik, da det fortsat vil skulle undersøges, hvad det generelle prisniveau i lokalområdet er.

Specielt for børneområdet vil der ske en stor forandring i forhold til gældende regler. En familie omfattet af gruppe 1 vil årligt modtage 13.260 kr. i kompensationsberettigende ydelser. Dette kan medføre, at en familie med udgifter for 23.999 kr. om året selv vil skulle afholde udgifter for 10.739 kr. årligt. Dette kan være både som løbende månedlig udgift og som enkeltstående udgift. Det vil sige, at nogle familier overkompenseres med et beløb svarende til næsten det dobbelte beløb pr. år, hvor andre underkompenseres med et beløb op til 10.740 kr. pr. år, svarende til 895 kr. pr. måned. Desuden vil familier kunne få en enkeltstående udgift på mange tusinde kroner, som de selv skal afholde, da de ikke vil kunne blive omfattet af gruppe 2, fordi deres sandsynliggjorte udgifter ikke kan dokumenteres eller ikke fremgår af den udtømmende liste, og de derfor ikke når op på beløbsgrænsen på 24.000 kr. årligt, og derfor fortsat vil være omfattet af gruppe 1.

### **Dokumentation**

Det foreslåede krav om dokumentation for kompensationsberettigende udgifter inden for de omfattede typer af kompensationsberettigende udgifter vil kunne opfyldes ved, at man f.eks. fremviser udgiftsbilag eller anden relevant dokumentation.

Dette synes ikke at skabe klarhed over, hvilken dokumentation, der reelt kan anvendes som "anden relevant dokumentation". Ligger der heri, at kommunalbestyrelsen kan afvise fremsendt dokumentation, hvis det ikke vurderes at være relevant dokumentation?

Den fremsendte dokumentation er ikke altid svarende til den nødvendige merudgift, da der er sandsynlighed for, at der findes billigere alternativer. Kommunalbestyrelsen vil derfor til enhver tid skulle undersøge, om der findes et billigere alternativ. Der ses således ikke at være en administrativ besparelse. Dette skal sammenholdes med den store administrative opgave, det vil være at gennemgå den fremsendte dokumentation, som i flere tilfælde vil være omfangsrig.

Desuden vil der for kommunerne være en stor oplysnings- og vejledningspligt overfor de borgere, som ikke tidligere har skullet dokumentere deres udgifter.

Det fremgår, at som en del af den udtømmende liste, vil der blive tilføjet "øvrige markante" kompensationsberettigende udgifter, hvor den enkelte kompensationsberettigende udgift gennemsnitligt overstiger 1.250 kr. om måneden. Disse "øvrige markante" udgifter, vil kunne medtages i den samlede dokumentation. Det betyder, at det også i disse tilfælde skal vurderes, om der findes et billigere alternativ, og om udgiften kompenserer for handicapbetingede udgifter. Dette er endnu en administrativ byrde som pålægges borgerne og kommunerne.

Endelig vil der være risiko for, at nogle borgere vil "komme i klemme", da de ikke vil kunne dokumentere udgifter på min. 24.000 kr. årligt. Dette eks. ved ny-diagnosticering, hvor den endelige udgift til eks. medicin endnu ikke kan dokumenteres, men kan være udslagsgivende for, at de samlede dokumenterede udgifter overstiger 24.000 kr. årligt. Det vil betyde, at borgerne i første omgang vil blive omfattet af gruppe 1, på trods af, at de kan have udgifter til svarende til gruppe 2.

## Opfølgning i sager – hvor ofte

I lovforslaget er der lagt op til, at der ligesom i dag kun skal ske revurdering af en sag, hvis borgeren anmoder herom, eller hvis der i øvrigt sker ændringer i f.eks. borgerens livssituation, som kan medføre ændret hjælp.

I dag har vi fulgt op på disse sager årligt for at afdække, om der er sket ændringer i borgers livssituation, herunder om der er merudgifter, som er bortfaldet eller om borger har fået nye behov.

Dette finder vi også er i tråd med lov om social service § 148, stk. 2 og Barnets Lov § 156, stk. 2, hvor det fremgår, at kommunen løbende skal følge de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål og afdække om der er behov for at yde andre former for hjælp.

Vi er opmærksomme på, at borgerne har en oplysningspligt i forhold til om de fortsat har de samme udgifter. Det opleves dog meget sjældent, at borgere af egen drift henvender sig til kommunen.

I gruppe 2 fremgår det, at borger skal dokumentere sine faktiske kompensationsberettigede udgifter. Vi mangler en præcisering af, hvor ofte borger skal aflevere dokumentation for sine merudgifter. Vi antager, at de løbende skal kunne dokumentere, at de har udgifterne.

## Positivlisten over kompensationsberettigede udgifter

I lovforslaget fremgår det, at der på bekendtgørelsesniveau vil blive udarbejdet en udtømmende opremsning af typer af kompensationsberettigede udgifter, der kan ydes hjælp til.

Hvis det skal medføre en lettelse for borger og kommunen, skal listen være meget konkret og for nogle udgifter, gerne med angivelse af, hvor meget der kan kompenseres. Vi læser, at intentionen bag lovforslaget er, at der ikke skal være så stor forskel fra kommune til kommune. Derfor finder vi det vigtigt at præcisere, hvor meget, der kan kompenseres til f.eks. diætkost til cøliaki, diabetes, laktose mv.

I den sammenhæng skal vi dog gøre opmærksom på, at vi ikke finder cøliakiforeningens beregning af cøliakikost anvendelig, da beregningen baserer sig på anvendelse af erstatningsprodukter i hvert enkelt måltid. Der bør kun kompenseres for nødvendige merudgifter.

Selvom det vil være en lettelse, at der udarbejdes en positivliste, så slipper kommunerne jo ikke for at finde statistikker m.v. på, hvad normalforbruget er, med mindre det også vil fremgå af en sådan positivliste.

Vi anerkender, at der sker en forenkling ift. indplacering i gruppe 1 og også en forenkling i forhold til opfølgning, hvis der ikke skal følges op årligt. Der kan være en forenkling i forhold til beregning af merudgifter efter gruppe 2, men det afhænger meget af, **hvor specifik** positivlisten er, og om der er angivet standardbeløb på nogle ydelser.

Kommunerne får merarbejde i forhold til dokumentationskrav, da flere skal dokumentere deres udgifter. Det er en tidstung opgave at gennemgå borgeres kvitteringer.

I forhold til voksenområdet, forventer vi også flere borgere omfattet af merudgiftsområde, som følge af sænkning af minimumsbeløbet.

Venlig hilsen

Marianne Kirkegaard  
kontorchef

Anette Lund Krog  
faglig koordinator

Social- og Boligministeriet  
Holmens Kanal 22  
1060 København K

Sendt til [tha@sm.dk](mailto:tha@sm.dk) med kopi til [p-handicap@sm.dk](mailto:p-handicap@sm.dk)

Wilders Plads 8K  
1403 København K  
Telefon 3269 8888  
Direkte 9132 5685  
[pehj@humanrights.dk](mailto:pehj@humanrights.dk)  
[menneskeret.dk](http://menneskeret.dk)

Dok. nr. 25/00262-2

21. februar 2025

**Høringssvar over udkast til lovforslag om ændring af serviceloven og barnets lov (Ændring af betegnelsen merudgiftsydelse til kompensationsydelse og indførelse af et ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensationsydelse til børn, unge og voksne)**

Social- og Boligministeriet har ved e-mail af 23. januar 2025 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af serviceloven og barnets lov (Ændring af betegnelsen merudgiftsydelse til kompensationsydelse og indførelse af et ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensationsydelse til børn, unge og voksne).

Instituttet har følgende bemærkninger:

**Sammenfatning**

Lovforslaget har overordnet set til hensigt at ensarte og forenkle udmålingen af merudgiftsydelsen, som med lovforslaget omdøbes til kompensationsydelsen.

Instituttet støtter ambitionen om at forenkle administrationen af reglerne for at gøre det lettere for borgerne at få adgang til ydelsen og reducere dokumentationskrav samt sagsbehandlingstider og -fejl.

Instituttet vurderer imidlertid, at lovforslaget i sin nuværende form vil kunne føre til en markant underkompensation og øgede dokumentationskrav for visse borgere. Disse bekymringer udfoldes i de følgende afsnit.

Instituttet anbefaler i dette høringssvar:

- At lovforslagets konsekvenser for borgerne undersøges nærmere og beskrives i lovforslagets bemærkninger, inden det fremsættes for Folketinget.
- At årsagerne til faldet i modtagere af merudgiftsydelsen undersøges, og at det på dette grundlag overvejes, om der er grundlag for at ændre eller præcisere personkredsen for ydelsen med henblik på at sikre, at mennesker med handicap

bliver tilstrækkeligt kompenseret for merudgifter, som er en følge af deres funktionsnedsættelse.

- At lovforslagets konsekvenser med hensyn til underkompensation belyses nærmere, og at der på dette grundlag foretages relevante tilpasninger med henblik på at undgå, at borgere oplever markant underkompensation.
- At lovforslagets konsekvenser med hensyn til dokumentationskrav belyses nærmere, og at der på dette grundlag foretages relevante tilpasninger med henblik på at sikre, at dokumentationskrav reduceres i videst muligt omfang.
- At ministeriet sikrer bred og grundig inddragelse af relevante handicaporganisationer og andre interessenter i forbindelse med udarbejdelsen og den løbende opdatering af positivlisten.
- At positivlisten bliver bredt dækkende for de mest udbredte merudgifter samt udgifter af sjældnere eller enkeltstående karakter med videre.
- At ministeriet tydeliggør, at kommunen har pligt til at vejlede borgere om deres mulighed for at søge om fuld dækning af deres merudgifter, når kommunen vurderer, at det ikke kan udelukkes, at borgeren har merudgifter for over 2.000 kroner pr. måned, samt desuden pligt til at yde bistand med ansøgningen, hvis borgeren har behov herfor.

### **Den menneskeretlige ramme**

Danmark har tiltrådt FN's handicapkonvention og herved påtaget sig at sikre, at mennesker med handicap har mulighed for fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Reel ligebehandling vil i flere tilfælde indebære, at det er nødvendigt at fjerne de barrierer, nogle personer møder som følge af deres funktionsnedsættelse. I denne sammenhæng består disse barrierer i, at nogle personer har yderligere omkostninger forbundet med forskellige aktiviteter på grund af deres funktionsnedsættelse. Hvis de skal have en reel lige adgang for at indgå i disse aktiviteter, er det nødvendigt at kompensere dem herfor.

Merudgiftsydelsen, som foreslås omdøbt til kompensationsydelsen, er med til at sikre, at mennesker med handicap og deres familier kan leve et liv som andre ved at kompensere dem for de merudgifter, de har som konsekvens af deres funktionsnedsættelse. Ydelsen kan dække en lang række forskellige udgifter, som kan give borgerne mulighed for at være i uddannelse eller beskæftigelse, indgå i fritidsaktiviteter, være sammen med familie og venner med videre.

### **Lovforslagets konsekvenser for borgerne bør belyses**

Instituttet bemærker indledningsvis, at der ikke foreligger nogen analyser, beregninger eller overslag over, hvilke konsekvenser lovforslaget vil have for borgerne. Det er således hverken belyst, hvilke eller hvor mange personer der vil blive omfattet af de reviderede satser for kompensationsydelsen, i hvilket omfang de vil blive tilstrækkeligt kompenseret, eller hvor mange borgere som vil opleve større eller mindre dokumentationskrav.

Disse spørgsmål er selvsagt afgørende for, hvorvidt lovforslaget opfylder den erklærede målsætning om et mere enkelt og gennemsigtigt system, øget retssikkerhed for borgerne og markant reducerede administrationsudgifter.

Hvis der ikke eksisterer data, der muliggør beregninger af lovforslagets præcise konsekvenser for borgerne, må det som minimum være muligt at foretage nogle kvalificerede skøn svarende til de vurderinger, som der er blevet foretaget over kommunernes forventede besparede administrative udgifter.

Instituttet anbefaler derfor:

- At lovforslagets konsekvenser for borgerne undersøges nærmere og beskrives i lovforslagets bemærkninger, inden det fremsættes for Folketinget.

Instituttet bemærker også, at Ankestyrelsens andet handicapsagsbarometer, som belyser kommunernes sagsbehandling i merudgiftssager, forventes offentliggjort i marts 2025. Det havde været ønskeligt, hvis resultaterne herfra havde foreligget inden høringsperiodens udløb. Resultaterne fra Ankestyrelsens undersøgelse bør inddrages i det videre arbejde med lovforslaget, når de foreligger.

Instituttet støtter i øvrigt op om, at loven evalueres efter to og fire år, som det fremgår af aftalen af 21. januar 2025 om en ny model for kompensationsydelsen, og at disse evalueringer blandt andet belyser ovennævnte spørgsmål.

### **Personkredsen for kompensationsydelsen bør også tages op til overvejelse**

Lovforslaget medfører ændringer af, hvordan kompensationsydelsen udmåles, men ændrer ikke i ydelsens personkreds.

Som hidtil vil kommune kunne yde dækning til nødvendige merudgifter til voksne med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der er af indgribende karakter i den daglige tilværelse, og som medfører, at der ofte må sættes ind med ikke uvæsentlige hjælpeforanstaltninger. Desuden skal merudgiften være en konsekvens af den nedsatte funktionsevne, hvilket vil sige, at merudgiften kun dækker udgifter ved den daglige livsførelse, som borgere uden handicap på samme alder og i samme livssituation ikke har. Endelig kan merudgiftsydelsen kun dække udgifter, som ikke kan dækkes efter andre bestemmelser i serviceloven eller andre love.<sup>1</sup> For børn er personkredsen grundlæggende den samme.<sup>2</sup>

Der knytter sig en række indlysende spørgsmål til afgrænsningen af personkredsen, som kan give anledning til tvivl, såsom: Hvornår er den nedsatte funktionsevne af indgribende karakter i den daglige tilværelse? Hvornår er der tale om en udgift, som en borger uden handicap på samme alder og i samme livssituation ikke har? Hvilke udgifter kan dækkes efter andre bestemmelser i serviceloven, barnets lov eller andre love?

Lovforslaget begrundes ikke, hvorfor ønsket om at forenkle administrationen af merudgiftsydelsen alene knytter sig til udmålingssystemet og ikke afgrænsningen af personkredsen.

Instituttet kan samtidig konstatere, at antallet af børn og voksne, som modtager merudgiftsydelse, er faldet fra cirka 37.700 i 2013 til 20.500 i 2023.<sup>3</sup> Årsagerne til dette markante fald – som næsten udgør en halvering på blot ti år – er instituttet bekendt ikke undersøgt, ligesom det ikke er undersøgt, om disse personer i stedet bliver kompenseret efter andre bestemmelser i lovgivningen.

Instituttet anbefaler derfor:

- At årsagerne til faldet i modtagere af merudgiftsydelsen undersøges, og at det på dette grundlag overvejes, om der er grundlag for at ændre eller præcisere personkredsen for ydelsen med henblik på at sikre, at mennesker med handicap bliver tilstrækkeligt kompenseret for merudgifter, som er en følge af deres funktionsnedsættelse.

### **Risiko for markant underkompensation**

Lovforslaget tilsigter at forenkle og ensrette udmålingen af kompensationsydelsen ved blandt andet at indføre en standardiseret udmålingskategori med færre dokumentationskrav for personer, som har merudgifter på under 2.000 kroner pr. måned, og at indføre en positivliste for kompensationsberettigede merudgifter.

Lovforslaget har sin baggrund i en kritik af, at de nuværende regler opleves som komplekse samt tidskrævende og vanskelige at administrere. Borgere kan således opleve høje dokumentationskrav og lange sagsbehandlingstider. En del borgere ender med at klage til Ankestyrelsen, hvor omgørelsesprocenten i merudgiftssager lå på 45 procent i 2024. Det fører uvægerligt til konflikter og mistillid mellem borgere og kommune.

Instituttet støtter således ambitionen om at forenkle administrationen af reglerne for at reducere dokumentationskrav samt sagsbehandlingstider og -fejl.

Standardiseringen af udmålingssystemet vil i sagens natur medføre, at nogle borgere vil blive underkompenseret, og andre overkompenseret. Det er væsentligt at sikre, at borgere ikke vil blive markant underkompenseret, idet det vil kunne undergrave ydelsens funktion i forhold til at sikre lige muligheder for at deltage i samfundslivet for mennesker med handicap.

Instituttet er bekymret for, at lovforslaget vil medføre en markant underkompensation for nogle borgere.

Det drejer sig blandt andet om personer i gruppe 1, som har merudgifter for lige under 2.000 kroner pr. måned, og som derfor vil få udbetalt et fast beløb på 1.105 kroner pr. måned. De vil blive underkompenseret med 800-900 kroner om måneden svarende til 9.600-10.800 kroner årligt. Mennesker med større fysiske og

psykiske handicap lever oftere af overførselsindkomster og har en markant lavere gennemsnitlig månedlig indkomst (henholdsvis 22.600 og 18.100 kroner før skat i 2020) sammenlignet med personer uden handicap (35.000 kroner før skat i 2020).<sup>4</sup> En månedlig underkompensation på 800-900 kroner i kompensationsydelsen, som der ikke betales skat af, vil således efter instituttets opfattelse være markant og kunne forringe disse borgeres mulighed for at kunne deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Personer i gruppe 1 vil desuden have vanskeligt ved at få dækket enkeltstående, større merudgifter, såsom udgifter i forbindelse med flytning, bilreparationer eller udgifter i forbindelse med ferie eller lejrskoler. Det kan for det første skyldes, at den enkeltstående udgift ikke er stor nok til, at borgerens samlede merudgifter kommer over grænsen på 2.000 kroner pr. måned. Disse personer ville efter de nuværende regler kunne få dækket sådanne udgifter ved enkeltstående udbetalinger,<sup>5</sup> men det giver de nye regler ikke mulighed for.

Det kan for det andet skyldes, at den enkeltstående merudgift falder uden for positivlisten og derfor ikke tæller med i beregningen af borgerens samlede merudgifter. Disse personer, som derfor fortsat vil blive på den standardiserede ydelse på 1.105 kroner pr. måned i gruppe 1, vil ikke være omfattet af muligheden for supplerende kompensation for øvrige, markante merudgifter, som gælder for personer med merudgifter på over 2.000 kroner pr. måned i gruppe 2 (den af ministeriet omtalte "kattelen").

For personer i gruppe 2 vil det blive afgørende for spørgsmålet om potentiel underkompensation, hvordan positivlisten udformes. Hvis denne liste er for snæver, er der risiko for, at en del personer vil opleve at have udgifter uden for listen. Disse enkeltstående udgifter uden for listen vil kun kunne dækkes, hvis de hver for sig overstiger en beløbsgrænse på 1.250 kroner pr. måned. Disse personer vil kunne opleve markant underkompensation, særligt hvis de har flere enkeltstående udgifter, der hver især falder under denne beløbsgrænse og derfor ikke dækkes.

Efter de gældende regler er det de samlede merudgifter for børnene, der lægges til grund ved beregningen af ydelsen, hvis en familie har flere børn med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kroniske eller langvarige lidelser.<sup>6</sup> Det er uklart for instituttet, om lovforslagets ensretning af udmålingssystemet på tværs af børne- og voksenområdet vil ændre herved. Hvis udmålingen af kompensationsydelsen i stedet skal ske ud fra hvert barn vurderet for sig, kan det betyde, at nogle børnefamilier vil få en lavere ydelse eller miste den helt.

Der kan muligvis også tænkes andre situationer, hvor lovforslaget potentielt vil kunne føre til markant underkompensation.

Sammenfattende er instituttet således bekymret for, om lovforslaget vil føre til øget underkompensation, og at denne underkompensation for flere mennesker og deres familier kan blive markant. Det kan resultere i, at kompensationsydelsen for disse personer ikke vil opfylde sin funktion i forhold til at kompensere dem for de

merudgifter, de har som følge af deres handicap, og dermed give dem lige muligheder for at deltage i samfundslivet.

Instituttet anbefaler derfor:

- At lovforslagets konsekvenser med hensyn til underkompensation belyses nærmere, og at der på dette grundlag foretages relevante tilpasninger med henblik på at undgå, at borgere oplever markant underkompensation.

### **Risiko for øgede dokumentationskrav**

Et centralt element i lovforslaget er at gøre kompensationsydelsen lettere at administrere, end merudgiftsydelsen har været det. Som led heri ønsker ministeriet blandt andet at lette dokumentationskravene.

Som det fremgår af den politiske aftale af 21. januar 2025, kan sagsbehandlingen fra borgerens perspektiv opleves som tung med mange dokumentationskrav og store variationer i sagsbehandlingstiderne, ligesom Ankestyrelsen modtager en del klagesager vedrørende merudgiftsydelsesordningen.

Lovforslaget indebærer imidlertid, at dokumentationskravene for en række personer vil blive øget.

Det gælder blandt andet børnefamilier, som modtager ydelsen efter barnets lov. Efter de gældende regler bliver deres ydelse altid beregnet på grundlag af de sandsynliggjorte merudgifter for barnet eller den unge (barnets lovs § 86, stk. 2). Med lovforslaget vil disse familier imidlertid fremover skulle dokumentere deres udgifter, når deres udgifter ligger på over 2.000 kroner pr. måned.

Samtidig vil flere voksne modtagere af merudgiftsydelsen skulle dokumentere deres udgifter, end tilfældet er i dag. Efter de gældende regler skal voksne dokumentere deres udgifter, hvis de søger om dækning af merudgifter for over 2.948 kroner pr. måned (servicelovens § 100, stk. 3). Denne grænse vil med lovforslaget blive sænket til 2.000 kroner pr. måned.

Desuden vil den nye måde, som enkeltstående, markante merudgifter dækkes på, medføre øgede dokumentationskrav i nogle situationer. Det drejer sig navnlig om personer, der har merudgifter på under 2.000 kroner pr. måned og derfor modtager den standardiserede ydelse på 1.105 kroner i gruppe 1. Så længe de befinder sig i gruppe 1, skal de kun sandsynliggøre deres udgifter. Får de imidlertid en enkeltstående, markant merudgift, som flytter deres gennemsnitlige månedlige merudgifter op over 2.000 kroner, vil de imidlertid ikke kun skulle dokumentere den enkeltstående, markante udgift, men samtlige deres merudgifter, som de ellers kun skulle sandsynliggøre. Det står i modsætning til i dag, hvor det som tidligere anført er muligt at dække enkeltstående merudgifter ved en enkeltstående udbetaling.

Der kan muligvis også tænkes andre situationer, hvor lovforslaget potentielt vil kunne føre til øgede dokumentationskrav.

Sammenfattende vurderer instituttet således, at lovforslaget – stik mod dets intention – vil føre til øgede dokumentationskrav i en række situationer.

Instituttet anbefaler derfor:

- At lovforslagets konsekvenser med hensyn til dokumentationskrav belyses nærmere, og at der på dette grundlag foretages relevante tilpasninger med henblik på at sikre, at dokumentationskrav reduceres i videst muligt omfang.

### **Positivliste bør dække bredt og udarbejdes på grundlag af grundig inddragelse af relevante organisationer**

Ministeriet foreslår, at personer med merudgifter over 2.000 kroner pr. måned fremover skal have udmålt kompensationsydelse ud fra en positivliste, som fastsætter, hvilke merudgifter der kan dækkes for denne gruppe. Det skal lette administrationen af reglerne ved at gøre udmålingen mere standardiseret. Listen vil blive fastsat på bekendtgørelsesniveau og indgår ikke i nærværende høring.

Listen vil få en afgørende rolle for administrationen af kompensationsydelsen, herunder for hvorvidt borgerne bliver tilstrækkeligt kompenseret. Det er således afgørende, at listen kommer til at dække en bred vifte af merudgifter, herunder udgifter, som for eksempel er sjældnere forekommende eller af enkeltstående karakter.

Instituttet anser det for afgørende, at der ved udarbejdelsen og den løbende opdatering af listen sker grundig høring af relevante handicaporganisationer og andre interessenter, som har indblik i merudgiftsområdet.

Instituttet anbefaler derfor:

- At ministeriet sikrer bred og grundig inddragelse af relevante handicaporganisationer og andre interessenter i forbindelse med udarbejdelsen og den løbende opdatering af positivlisten.
- At positivlisten bliver bredt dækkende for de mest udbredte merudgifter samt udgifter af sjældnere eller enkeltstående karakter med videre.

### **Kommunes vejledningspligt bør tydeliggøres**

Ministeriet foreslår at ændre reglerne, så borgere selv skal vælge, om de ønsker at søge den faste ydelse på 1.105 kroner pr. måned, som kan tildeles borgere med merudgifter på mindst 555 kroner pr. måned, eller fuld compensation, som kan tildeles borgere med merudgifter på over 2.000 kroner pr. måned. En borger med merudgifter på over 2.000 kroner pr. måned kan således vælge kun at søge det faste beløb. Det står i modsætning til i dag, hvor det er kommunen, der på baggrund af borgerens merudgifter indplacerer dem.

Det er usædvanligt, at borgeren vælger, hvilken ydelse de ønsker at søge. Det er det almindelige udgangspunkt på det sociale område, at det er kommunens pligt at

vurdere, hvilken bestemmelse borgere har mulighed for at få støtte efter (den sociale retssikkerhedslovs § 5).

Instituttet er bekymret for, at nogle borgere vil vælge at blive på den lavere, faste ydelse, selvom de har merudgifter på over 2.000 kroner pr. måned. Det kan for eksempel skyldes, at borgeren ikke kan vurdere omfanget af egne kompensationsberettigede merudgifter eller fravælger at søge om fuld dækning på grund af de øgede dokumentationskrav.

Instituttet anbefaler derfor:

- At ministeriet tydeliggør, at kommunen har pligt til at vejlede borgere om deres mulighed for at søge om fuld dækning af deres merudgifter, når kommunen vurderer, at det ikke kan udelukkes, at borgeren har merudgifter for over 2.000 kroner pr. måned, samt desuden pligt til at yde bistand med ansøgningen, hvis borgeren har behov herfor.

Der henvises til ministeriets sagsnummer 2024-4693.

Med venlig hilsen

Peter Kristian Hjaltason  
Specialkonsulent

## Slutnoter

<sup>1</sup> Servicelovens § 100, stk. 1. Se også §§ 1-4 i bekendtgørelse nr. 931 af 19. juni 2020 om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse og afsnit 4-18 i vejledning nr. 10280 af 14. december 2017 om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse.

<sup>2</sup> Barnets lovs § 86, stk. 1. Se også §§ 1-3 i bekendtgørelse nr. 1603 af 12. december 2023 om tilskud til pasning af børn og unge med handicap eller langvarig sygdom og afsnit 88-89 i vejledning nr. 9375 af 28. maj 2024 om hjælp og støtte til børn og unge med funktionsnedsættelse og deres familier.

<sup>3</sup> Danmarks Statistik, Statistikbanken, tabel KY051, senest opdateret 20. juni 2024, tilgængelig her: [www.statistikbanken.dk/KY051](http://www.statistikbanken.dk/KY051).

<sup>4</sup> Anna Amilon m.fl., Mennesker med handicap: Hverdagsliv og levevilkår 2020, VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, oktober 2021, side 61-62 og 76-77, tilgængelig her: <https://www.vive.dk/da/udgivelser/mxjnljv4/>.

<sup>5</sup> § 9 i bekendtgørelse nr. 931 af 19. juni 2020 om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse og § 5, stk. 2-4, i bekendtgørelse nr. 1603 af 12. december 2023 om tilskud til pasning af børn og unge med handicap eller langvarig sygdom.

<sup>6</sup> Afsnit 95 i vejledning nr. 9375 af 28. maj 2024 om hjælp og støtte til børn og unge med funktionsnedsættelse og deres familier.



**Social- og Boligministeriet  
Holmens Kanal 22  
1060 København K**

Sendt pr. mail til [tha@sm.dk](mailto:tha@sm.dk) med kopi til [p-handicap@sm.dk](mailto:p-handicap@sm.dk)

**Høringssvar fra KL vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service og barnets lov (Ændring af betegnelsen merudgiftsydelse til kompensationsydelse og indførelse af et ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensationsydelse til børn, unge og voksne)**

Social- og Boligministeriet har den 23. januar 2025 anmodet KL om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service og barnets lov (Ændring af betegnelsen merudgiftsydelse til kompensationsydelse og indførelse af et ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensationsydelse til børn, unge og voksne). Høringssvaret skal være ministeriet i hænde senest den 21. februar.

Det har ikke været muligt at få KL's høringssvar politisk behandlet inden fristen. KL fremsender derfor et foreløbigt høringssvar og vil fremsende eventuelle yderligere bemærkninger, når sagen har været politisk behandlet.

KL tager forbehold for de økonomiske konsekvenser af udkastet til lovforslag i henhold til DUT-princippet.

**Generelle bemærkninger**

KL vurderer, at forslaget vil medføre en lettelse af de administrative byrder til vurdering og beregning af borgere og familiers kompensationsberettigende udgifter set i forhold til det aktuelle regelsæt. Imidlertid vil der fortsat være dele af sagsbehandlingen, der vil medføre administrative byrder, herunder særligt personkredsvurderingen.

**Teknisk bemærkning vedr. minimumsgrænse**

Det fremgår af lovforslaget, at der indføres nye regler i barnets lov § 86, stk. 2 og servicelovens § 100, stk. 2, hvorefter der kan ydes kompensationsydelse, når familiens eller borgerens sandsynliggjorte kompensationsberettigende udgifter udgør mindst 6.660 kr. (2025-niveau) pr. år svarende til 555 kr. (2025-niveau) pr. måned.

I lovbemærkningerne står både, at ydelsen kan ydes, når udgifterne *mindst udgør* 6.660 kr. pr. år svarende til 555 kr. pr. måned (minimumsgrænsen) og når borgerens sandsynliggjorte kompensationsberettigende udgifter *overstiger* minimumsgrænsen. KL foreslår, at lovbemærkningerne rettes til, så det gennemgående står, at familien eller borgeren mindst skal have kompensationsberettigende udgifter på minimumsbeløbet og ikke over.

Dato: 21. februar 2025

Sags ID: SAG-2025-00386  
Dok. ID: 3537635

E-mail: [RIL@kl.dk](mailto:RIL@kl.dk)  
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10  
Postboks 3370  
2300 København S

[www.kl.dk](http://www.kl.dk)  
Side 1 af 3

Dato: 21. februar 2025

Sags ID: SAG-2025-00386

Dok. ID: 3537635

E-mail: RIL@kl.dk

Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 2 af 3

## Vedr. forhold til anden lovgivning

Jf. lovforslaget vil det uændret være en betingelse, at de kompensationsberettigende udgifter er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne (eller barnets eller indgribende kroniske eller langvarige lidelse) og ikke kan dækkes efter andre bestemmelser i serviceloven/barnets lov eller anden lovgivning (det såkaldte subsidiaritetsprincip).

Som eksempler på kompensationsberettigende udgifter nævnes i lovbemærkningerne udgifter til medicin og befordring. Der er regler i andre love vedr. dækning af udgifter til medicin og befordring, f.eks. sundhedslovens afsnit X om tilskud til lægemidler og kapitel 53 om befordring og befordringsgodtgørelse til behandling.

Det er generelt en stor udfordring for kommunerne at afklare, hvornår en udgift skal dækkes efter anden lovgivning og hvornår den skal dækkes efter serviceloven eller barnets lov, samt hvordan subsidiaritetsprincippet skal tolkes. KL anbefaler, at snitfladen til anden lovgivning og tolkningen af subsidiaritetsprincippet beskrives så tydeligt som muligt i en kommende vejledning.

## Vedr. revurderinger

Følgende fremgår af lovbemærkningerne: "(...) at der ligesom i dag alene vil skulle ske revurdering af en sag, hvis borgeren anmoder herom, eller hvis der i øvrigt sker ændringer i f.eks. borgerens livssituation, som kan medføre ændret hjælp".

De aktuelle regler i bekendtgørelsen om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse, § 8, fastslår, at "uanset stigninger i de sandsynliggjorte eller dokumenterede merudgifter kan personen, der modtager merudgiftsydelse, dog ikke kræve at få tilskuddet fastsat på ny, før der er forløbet et år regnet fra den seneste fastsættelse".

Tilsvarende fastslår de aktuelle regler i bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn og unge med handicap eller langvarig sygdom, § 6, stk. 2, følgende: "Uanset stigninger i de sandsynliggjorte merudgifter kan ydelsesmodtageren dog ikke kræve at få tilskuddet fastsat på ny, før der er forløbet 1 år regnet fra den seneste fastsættelse".

KL foreslår, at reglerne om genberegninger i de to bekendtgørelser fastholdes. Dermed vil borgere og familier ikke kunne kræve at få genberegnet kompensationsydelsen løbende. I stedet vil kommunen senest være forpligtet til at genberegne ydelsen, når der er gået et år siden ydelsen blev fastsat sidst, i de tilfælde, hvor en borger eller familie beder om at få ændret ydelsen. Hvis disse regler ikke videreføres vil det medføre øgede administrative byrder for kommunerne til genberegninger.

## Vurdering af kompensationsberettigende udgifter

Det fremgår af lovforslaget, at der skal udarbejdes en snævert afgrænset og udtømmende opremsning af typer af kompensationsberettigende udgifter (den såkaldte positivliste). Denne opremsning vil afgrænse, hvilke typer af kompensationsberettigende udgifter, familier og borgere vil



kunne få dækket efter de foreslåede nye regler i barnets lov § 86, stk. 2 og servicelovens § 100, stk. 2.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at eksempler på kompensationsberettigende udgifter, der vil kunne medtages i opremsningen, kan være kompensationsberettigende udgifter til kost- og diætpræparater, medicin, befordring og fritidsaktiviteter (for familier og voksne) og driftsudgifter ved befordring i egen bil samt forhøjet husleje (for voksne).


Det fremgår af den politiske aftale om en ny model for kompensationsydelsen mellem Regeringen (SVM) og Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det konservative Folkeparti samt Radikale Venstre af 21. januar 2025, at *"den endelige positivliste udformes med inddragelse af parterne på området og partierne bag nærværende aftale. Partierne skal efter inddragelse nå til enighed om den endelige liste. Herefter drøfter partierne med Sammen om Handicap, om der kan udarbejdes vejledende gennemsnitsudgifter for gængse udgiftstyper"*.

KL ser frem til at blive inddraget i arbejdet med at udarbejde positivlisten. Det er vigtigt for kommunerne og for at sikre en så enkel sagsbehandling som muligt, at listen reelt bliver snævert afgrænset, kort og ikke indeholder alt for brede udgiftskategorier. I modsat fald vil sagsbehandlingen i kommunerne fortsat være tidskrævende og vanskelig, og det vil være uklart for borgere og familier, hvad de kan forvente at få dækket.

KL ser også frem til at blive inddraget i arbejdet med at udarbejde en oversigt over vejledende gennemsnitsudgifter for gængse udgiftstyper. Det fremgår ikke klart af aftalen, men vi anbefaler, at oversigten bliver anvendelig i sagsbehandlingen både ift. vurderingen af de mest gængse udgiftstyper for borgere, der søger om dækning af sandsynliggjorte kompensationsberettigende udgifter på minimum 555 kr./md. ('gruppe I'), og ift. borgere, der søger om dækning af dokumenterede kompensationsberettigende udgifter over 2000 kr./md. ('gruppe II').

En oversigt over vejledende gennemsnitsudgifter for gængse udgiftstyper vil skabe et standardiseret sammenligningsgrundlag, som dels vil gøre sagsbehandlingen væsentligt lettere i kommunerne, dels ensarte kompensationen for alle borgere, uanset hvilken kommune de bor i.

Med venlig hilsen

  
Janet Samuel

Dato: 21. februar 2025

Sags ID: SAG-2025-00386

Dok. ID: 3537635

E-mail: RIL@kl.dk

Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 3 af 3



- LIVET MED UDVIKLINGSHANDICAP

Social- og Boligministeriet

Sendt via e-mail til tha@sm.dk og i kopi til p-handicap@sm.dk

Dato 21.02.2025

Navn: Thomas Gruber

## **Høringssvar vedr. forslag til Lov om ændring af lov om social service og barnets lov (Ændring af betegnelsen merudgiftsydelse til kompensationsydelse og indførelse af et ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensationsydelse til børn, unge og voksne)**

Lev fremsender hermed sit høringssvar på ovenstående lovforslag.

### **Generelle bemærkninger**

Vi finder indledningsvis anledning til at understrege, at en stor andel af voksne med udviklingshandicap har en meget skrøbelig privatøkonomi. For de fleste er den eneste indtægtskilde førtidspension, hvilket – i særlig grad for borgere som er tildelt pension efter pensionsreformen i 2003 – giver en meget stram økonomi med et ekstremt lavt rådighedsbeløb. Hovedårsagen hertil er, at mange samtidigt bor i botilbud etableret efter almenboligloven, hvor huslejen ofte kan være endog meget høj, sammenlignet med andre i samme situation. Ikke sjældent udgør rådighedsbeløbet, når faste udgifter til husleje, medicin, forsikring, kostordninger i botilbuddet mv. er betalt, omkring 1.000 kr. månedligt.

Vi finder ligeledes anledning til at understrege, at mange familier med børn med udviklingshandicap ligeledes befinder sig i en alvorlig økonomisk situation, hvor særlige handicaprelaterede merudgifter i forhold til barnet, kan udgøre en stor belastning. Hertil kommer den psykiske belastning, som alt for mange familier oplever i relationen med kommunen, herunder ikke mindst i forbindelse med ansøgning om handicaprelaterede merudgifter. Alt for mange oplever ikke den kommunale myndighed som en medspiller, der er optaget af at realisere lovgivningens formål og bistå familierne med at opnå vilkår og muligheder, der svarer til familier uden et barn med handicap. Oplevelsen er snarere et hyper kontrolfokuseret bureaukrati, kendetegnet ved mistænkeliggørelse og et intenst fokus på at

opfinde argumenter, som afskærer familierne fra at få dækket helt rimelige merudgifter.

Nærværende lovudkast udspringer af et politisk ønske om netop at imødegå kommunal overadministration og mistænkeliggørelse af familierne og voksne med handicap.

Derfor er det også meget problematisk, at dette mål på ingen måde realiseres med dette lovudkast. Levs vurdering er tværtimod, at den foreslåede ordning med kompensationsydelsen, samlet set vil forværre situationen for familierne og for voksne med handicap. Mistænkeliggørelsen, overadministrationen og kampen mellem borger og kommune vil fortsætte - og i mange tilfælde blive intensiveret. Og endnu flere vil med den nye model opleve ikke at få dækket merudgifter, der hidtil har været støtte til.

I lyset af den politiske begrundelse for lovændringen - og af titlen på selve lovforslaget - forekommer det paradoksalt.

Levs samlede vurdering af lovforslaget er, at den lovede forenkling af merudgiftsreglerne kun vil gøre sig gældende for en ganske lille gruppe borgere. Vi forudser desuden, at borgere og familier, som i dag modtager tilskud til merudgifter, fremover vil glide helt ud af ordningen eller vil modtage kompensation i et langt mindre omfang end tilfældet er i dag. Flere familier med børn med handicap og flere voksne vil opleve *øget* administrativ belastning i forbindelse med ansøgning om merudgifter.

Vi vurderer desuden, at de kommunale *administrative* besparelser med den nye ordning vil være relativt beskedne i forhold til det erklærede politiske mål. Kommunernes besparelse på selve den udbetalte ydelse kan imidlertid vise sig at være betydelige, hvilket ligeledes må siges at være langt fra det erklærede politiske mål.

Lev opfordrer til at forslaget trækkes tilbage.

Vi opfordrer til, at der i stedet indledes en proces om ændring af merudgiftsbestemmelsen, hvor der foretages reel inddragelse af repræsentanter fra de berørte borgere. En sådan proces har ikke været gennemført forud for dette forslag - uagtet, politiske løfter om at ville gøre det.

## **Specifikke bemærkninger**

Lev bakker op om det fremsendte høringssvar fra Danske Handicaporganisationer, og vi vil i det nedenstående derfor fokusere

på nogle få afgrænsede problemstillinger, som vi vurderer, har særlig betydning for Levs målgruppe.

### **Minimumsgrænse på 555 kr. pr. måned**

Det fremgår af forslaget, at børne- og voksenreglerne ensrettes, således at minimumsgrænsen fremadrettet er 555 kr. pr. måned for begge målgrupper. De hidtidige minimumsgrænser har været henholdsvis 445 kr. pr. måned for børnefamilierne og 630 kr. pr. måned for voksne.

Konsekvensen af denne ændring er, at mange familier med børn med handicap fremover helt vil glide ud af ordningen og ikke modtage kompensation for deres merudgifter. Dette alvorlige problem forværres yderligere af, at merudgifterne for hvert barn fremadrettet skal vurderes hver for sig. Familier med mere end et barn med handicap, vil således i stort omfang risikere helt at glide ud af ordningen. Dette er en voldsom og helt ubegrundet ændring, som vil få meget alvorlige konsekvenser for nogle familier, som i forvejen har vanskelige vilkår.

I Lev er det erfaringen, at en meget stor del af sagerne om merudgifter på voksenområdet, handler om hvorvidt borgerens kompensationsberettigede udgifter er over eller under minimumsgrænsen. Nogle kommuner udfolder således stor kreativitet og vedholdenhed for at etablere et beregningsgrundlag, der opgør borgerens udgifter til under bundgrænsen. Konsekvensen er ofte lange og konfliktfyldte klageforløb – vel at mærke i de tilfælde, hvor borgeren har forudsætninger (eller bistand fra pårørende) til at gennemføre sådanne langstrakte klageforløb. Omkring 5.000 voksne borgere med udviklingshandicap har ikke pårørende eller andre, som bistår, og de er således alene overladt til kommunens afgørelse, hvis der overhovedet bliver ansøgt om merudgiften.

Lev opfordrer på linje med DH til, at minimumsgrænsen sænkes til 300 kr. pr. måned. Vi opfordrer ligeledes til, at der etableres en mere automatiseret model for merudgifter, så kompensationen ikke kommer til at afhænge af, hvorvidt borgeren har forudsætninger for, eller bistand til, at ansøge og/eller påklage afgørelser om merudgifter.

Som nævnt indledningsvis har mange voksne med udviklingshandicap meget lav indkomst og meget høje boligudgifter – og et deraf følgende lavt rådighedsbeløb. Denne udbredte – og faktisk stigende – fattigdom gør det ekstra afgørende, at der altid

ydes kompensation for handicaprelaterede merudgifter – uanset om borgeren har forudsætninger for selv at ansøge om det eller ej.

Lev vurderer desuden, at den foreslåede model, hvor borgerne selv – og inden der indgives en ansøgning – skal vurdere, hvorvidt der skal ansøges efter standardordningen (under 2.000 kr. om måneden) eller efter dokumenterede udgifter over 2.000 kr. er problematisk i relation til særligt sårbare grupper med svage forudsætninger. Denne komplekse, men samtidigt meget væsentlige, vurdering vil være vanskelig for de fleste, men i ekstraordinær grad for mange mennesker med udviklingshandicap.

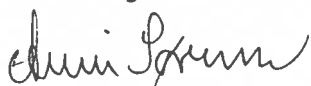
### **Enkeltstående merudgifter**

Muligheden for at få kompensation for enkeltstående merudgifter forringes voldsomt med den foreslåede model. Sådanne udgifter vil fremadrettet ikke kunne kompenseres enkeltvis og løbende på baggrund af ansøgning, men skal derimod indgå som grundlag i vurderingen af, om der bør ansøges efter standardordningen eller ordningen med dokumenterede udgifter.

Denne ændring vil indebære en markant forøgelse af kompleksiteten for familier med børn med handicap og voksne (og antageligt også for den kommunale administration). Konsekvensen vil dels være yderligere administrativ belastning af denne gruppe borgere, dels at mange vil ende med at opnå ingen eller langt mindre kompensation end de ifølge loven er berettiget til. I mange tilfælde adskillige tusinder kroner årligt. Det vil særligt gøre sig gældende i tilfælde, hvor en enkeltstående merudgift indebærer, at merudgifter, som hidtil er kompenseret efter standardordningen nu skal dokumenteres efter dokumentationsordningen.

Lev finder dette administrative bespænd for sårbare mennesker helt urimeligt og opfordrer indtrængende til, at der også fremadrettet kan ansøges om enkeltstående merudgifter efterhånden som de opstår.

Med venlig hilsen



Anni Sørensen  
Landsformand

Høringssvar vedrørende: udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service og barnets lov (Ændring af betegnelsen merudgiftsydelse til kompensationsydelse og indførelse af et ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensationsydelse til børn, unge og voksne)

Lolland Kommune ser positivt på, at ministeriet kigger ind i en model for merudgifter jf. Servicelovens § 100, hvor der er fokus på mindre bureaukrati og mere forudsigelighed, som letter sagsbehandlingen for kommunerne og giver mere forudsigelighed for borgerne.

**Personkreds:**

Lolland Kommune er opmærksomme på, at det ikke har været ministeriets opgave at ændre på personkredsafklaringen, og der derfor stadig ligger en væsentlig tyngde i denne vurdering.

Vurdering af om hvorvidt borgeren har en nedsat funktionsevne der gør, at der skal sættes ind med ikke uvæsentlige hjælpeforanstaltninger, vurderer vi er tydelige – også her hjulpet på vej af Ankestyrelsen principmeddelelser på området.

Der hvor vi oplever en udfordring er, når funktionsevnen skal vurderes uden medicin. Her har vi brug for lægefaglige oplysninger, og det er en proces som er svær. Det er ofte svært, at få vurderingen fra lægen trods fremsendte anmodninger om lægeerklæringer som vi betaler for.

**Borgeren vælger hvilken gruppe de ønsker deres sag behandlet efter:**

Det er Lolland kommunes opfattelse, at lovforslaget lægger op til, at kommunen skal vejlede borgerne overordnet om de to muligheder, og borgerne ud fra dette skal tage et valg om hvilken model de ønsker deres sag behandlet efter. Der står vi ikke er forpligtet til at behandle ansøgningen efter gruppe 1, hvis borgeren har søgt jf. gruppe 2.

Jf. vores vejledningsforpligtigelse og forvaltningsloven har borgeren ret til at blive vejledt om de konsekvenser deres valg kan have, og denne vejledning kan vi ikke give på et informeret grundlag, hvis vi i sagsbehandler deres sag og vurdere hvilken gruppe de kan være berettiget til at modtage hjælp efter.

I alle indsatser efter Serviceloven, er vi forpligtet til at lave en helhedsvurdering af borgerens situation, for at kunne vurdere hvilken hjælp fra egen afdeling eller andre afdelinger i kommunen de kan være berettiget til. Denne praksis er indført for mange år siden – og stadig i fokus – da det ikke kan forventes en borger ved, hvilken hjælp eller støtte de skal søge ud fra det behov de står med. Lolland kommune kan ikke se, at denne praksis bør være anderledes, og derved vil sagsbehandlingen og tyngden af denne, være den samme som hidtil. Vi undrer os således over denne ændring, samt at de to afsnit om dette i lovforslaget, modsiger hinanden.

**Gruppe 1:**

Grænsebeløbet nedsættes, og derved får flere borgere mulighed for at modtage støtte end hidtil. Det er Lolland kommunes erfaring, at når taksterne igennem årene er blevet reguleret hver 1. januar, er der flere borgere der er røget under beløbsgrænsen, da deres udgifter ikke er steget i samme omfang. Lolland kommune forudser derfor en øget tilgang og derved en øget udgift på området i både udbetaling af den bevilliget ydelse men også til sagsbehandling af flere ansøgninger.

Lolland kommune bemærker at ministeriet vurderer, at sagsbehandlingen vil blive lettere, da ydelsen tildeles så snart der er sandsynliggjort merudgifter for 555kr. og der herefter ikke skal foretages yderligere sagsbehandling.

Lolland kommune forventer, at der formentlig vil være nogle borgere hvor vi vil opleve en forenkling i at vurdere deres udgifter, da der fastsættes en grænse på 555kr. Der vil være et flertal af borgere, som fortsat vil kræve den samme tyngde sagsbehandling som vi ser i dag, idet der typisk vil være flere udgiftstyper der skal vurderes.

### **Gruppe 2.**

Der bliver her udarbejdet en udtømmende liste over, hvilket udgifter der kan føre til kompensation. Det vurderer Lolland kommune vil være en hjælp, ift. at vi ser ansøgninger om mange forskellige udgifter. Vi ser dog stadig at sagsbehandlingen omkring udgiftens størrelse og ift. personer uden handicap også kommer i spil her. Der vil derfor fortsat være en tyngde i sagsbehandlingen som vi ser nu.

Beløbet ift. at få udbetalt faktiske udgifter bliver nedsat, og derved vil flere komme over i denne gruppe. Dette betyder vi også her kan forvente øget økonomiske udgifter til bevillinger, som vi ikke helt kan forudsige, da vi ikke kender den udtømmende liste.

Lolland Kommune ser positivt på, at der i denne gruppe bliver gjort op med, at der gives et standardbeløb for mindre udgifter der ikke fremgår af positivlisten, hvilket vil medføre en forenkling af sagsbehandlingen.

Vi bemærker at ministeriet beskriver mulighed for, at denne gruppe kan få yderligere markante udgifter dækket, som ligger udover positivlisten. Dette har vi ingen kommentarer til.

### **Udgifterne:**

Lolland kommune var positive for følgende sætning i lovforslaget: Kompensationsberettigende udgifter må ikke kunne dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser.

Vi må dog længere nede i lovforslaget konstatere at kompensationsberettigende udgifter kan være: medicin og befordring.

Det er de samme udgifter som gør sig gældende nu. Ministeriet gør således ikke op med, at der er fastsat regler om tilskud til medicin og befordring.

Det er Lolland kommunes opfattelse at netop medicin og befordring til sygehus ikke bør indgå som kompensationsberettiget udgifter, da der er fastsat regler for tilskud i andre lovgivninger og bestemmelser, og ved at medtage disse udgifter her stiller vi denne type borgere bedre end den øvrige del af befolkningen. De borgere der får tilskud til deres medicin, bør ikke også kunne få dækket deres egenbetaling som en kompensationsydelse. Det er ikke korrekt at lægge denne udgift som kompensationsydelse, når der er tale om behandling. Dette bør der gøres op med i denne lovændring, da der ikke er tale om særlig udgift som kun denne gruppe mennesker har, men derimod den brede befolkning og der er fastsat udtømmende regler om tilskud, der er ens for alle.

Merudgift og nu kompensationsydelsen tager ikke borgernes økonomiske situation med i vurderingen. Er borgerne økonomisk trangt stillet, er der mulighed for at søge behandling – herunder medicin – dækket af f.eks. aktivlovens § 82. Ligeledes er der en ny lov på vej i 2025, som også hjælper borgere under økonomiske trange kår jf. Aktivlovens § 82b.

Det fremgår af materialet omkring lovforslaget er der forventes en besparelse på 70 millioner om året ift. administrationen, da det med lovforslaget vil blive enkelt at sagsbehandle og følge op på denne bevilling. Lolland kommune har i dette høringsforslag redegjort for, hvorfor dette lovforslag ikke medfører forenkling og mindre bureaukrati i det ønsket omfang. Vi ser derimod, at dette kan afstedkomme flere ansøgninger, der skal behandles, samt en mulig øget udgift til bevillinger.

**Opfølgning:**

*" Sagerne skal ligesom i dag alene revurderes, hvis borgeren anmoder om det, eller hvis der i øvrigt sker ændringer i fx borgerens livssituation, som kan medføre ændret hjælp."*

Overstående må bero på en misforståelse fra ministeriets side, da opfølgning af denne type bevilling er fastsat i Retssikkerhedslovens § 16, og umyndiges i Servicelovens § 148.

Lolland kommune bemærker at overstående citat ikke er i overensstemmelse med Servicelovens § 148 stk. 2. Det fremgår heraf, at kommunen

- løbende skal følge de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål,
- skal være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for hjælp,
- skal foretage opfølgningen ud fra modtagerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne.

Opfølgningen sker også som led i, at Lolland kommune er forpligtet til at sikre, at udbetalingerne er korrekte ift. refusionen der modtages. Der er fastlagt intervaller for at vores sager gennemgås, med fokus på om udbetalingen er korrekt – både eksternt og internt. Hvordan skal vi forholde os til dette, hvis der ikke skal følges op?

Det er Lolland kommunes erfaring, at til trods for at borgerne bliver vejledt om at kontakte myndighederne ved ændringer i deres situation, er dette ikke praksis. Lolland kommune har netop gennemgået alle sager med merudgifter efter § 100. Over 50% er blevet lukket ned, fordi deres situation havde ændret sig. En stor del har ikke klaget over afgørelserne, da de var bevidste om ændringerne.

Lolland kommune ser positivt på, at reglerne for børn og voksne skal ensartes ift. udregning, udmåling og udbetaling. Dette kan give en bedre overgang fra børn til voksne. Vi er dog fortsat klar over, at der er forskel på personkredsafklaringen.

**Anbefaling:**

En af de ting som Lolland Kommune bruger meget tid på i den nuværende lovgivning, og som ikke lader til at ændre sig meget jf. det nye oplæg er at undersøge om der er en merudgift afledt af et handicap eller en funktionsnedsættelse ift. personer uden handicap eller funktionsnedsættelse i samme alder og livssituation. Det er en svær og omfattende opgave.

Hvis Social og Boligministeriet udarbejdede en centralliste over normalforbruget på en lang række produkter, tjenesteydelser mv. ville dette lette samligningsgrundlaget for kommunerne, og det ville samtidig være med til at ensarte sagsbehandlingen på tværs af kommunerne.

For at forenkle sagsbehandlingen af denne ydelse, er det Lollands kommunes ønske at I gør op med de udgifter der er reguleret andetsteds som medicin og befordring til sygehus. Især medicin udgør en væsentlig del, at den sagsbehandling vi udfører – vi indhenter ordinationer fra lægen, ekspeditionslistor og CTR-saldoer fra apoteket. Alle præparater og udgifter for typisk 12 mdr. gennemgås, da en del af udgifterne muligvis ikke er afledt af den varige lidelse. Undersøge hvad medicinen er ordineret for, samt om der er givet tilskud fra lægemiddelstyrelsen. Kontakt til lægemiddelstyrelsen omkring forskellige muligheder for tilskud, herefter kontakt til lægen for at de skal søge tilskud ved lægemiddelstyrelsen, hvilket ofte er meget konfliktfyldt. Reglerne omkring medicin er de samme for alle mennesker i Danmark – med eller uden handicap. På trods af at tilskud til medicin er nøjagtigt ens for alle mennesker i dette land og der ikke er tale om en udgift som kun en særlig gruppe borgere har, kan egenbetalingen dækkes som en kompensationsberettiget udgift, og derved stilles en gruppe borgere bedre end den brede befolkning.

Lolland Kommune ser positivt på, at der fastsættes en 2-årig opfølgningsperiode for nuværende bevilligede sager om merudgifter jf. Servicelovens § 100.

Historisk set er der forsøgt med ændringer af merudgifter flere gange, med samme formål: forenkle og mindre bureaukrati. Det er dog aldrig lykkedes efter formålet. Måske bør vi trække på denne erfaring,

og konstatere at det er en ydelse, som sætter store krav til kommunen ift. at lave en god og ordentlig sagsbehandling, med inddragelse af borgerne i det omfang det giver mening. Det tager tid at gøre tingene ordentligt og det kræver fagligt kompetent personale.

Venligst

På vegne af

Ann Borggaard, Leder af Center for Social Service, Lolland Kommune

Louise Hansen, visitator

Kristina Pfeiffer, visitator

Lotte Hjorth, visitator

Center for Social Service, Lolland Kommune.

21. februar 2025

**Høringssvar fra Muskelsvindfonden til forslag til lov om ændring af lov om social service og barnets lov (Ændring af betegnelsen merudgiftsydelse til kompensationsydelse og indførelse af et ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensationsydelse til børn, unge og voksne)**

Det er dejligt at have mulighed for at komme med et høringssvar til en vigtig og længe ventet lovgivning, som har stor betydning for vores medlemmer.

Samtidig er det ærgerligt, at vi ikke har haft mulighed for at komme med input og viden tidligere i processen. Det er ærgerligt, at den arbejdsgruppe, der var nedsat af ministeriet, blev nedlagt, inden den overhovedet kom i gang med arbejdet. Det er også ærgerligt, at det planlagte møde i ministeriet med repræsentanter fra Danske Handicaporganisationer, hvor modellen skulle være fremlagt og diskuteret, først blev udsat og senere blev aflyst.

Muskelsvindfonden tror på, at det havde givet en bedre og enklere model, hvis vi som brugerrepræsentanter var blevet inddraget i processen. Men lad os håbe, at det kan nå endnu.

**Vigtig lovgivning**

Muligheden for at blive kompenseret for ekstra udgifter er vigtig for mange mennesker med handicap. Ifølge en undersøgelse fra VIVE 2021 tjener et menneske med større fysiske funktionsnedsættelser i gennemsnit 12.400 kroner mindre pr. måned end mennesker uden en funktionsnedsættelse.

Når familierne udover den lavere løn også skal betale tusindvis af kroner til ekstra udgifter, der skyldes handicappet, er det svært at få økonomien til at hænge sammen i hverdagen.

En kompensation på et, to, tre tusinde skattefri kroner om måneden er altså af enorm betydning. På børneområdet er den gennemsnitlige kompensation pr. helårsmødtager i dag tæt på 3.500 kroner pr. måned. Det er svært at forestille sig ret mange af den gruppe, der vil finde det enklere og med større retssikkerhed, at få reduceret den månedlige kompensation til standardbeløbet på 1.105 kroner.

**Muskelsvindfondens anbefaling**

Det nærværende lovforslag er desværre meget langt fra den forenkling, vi har håbet på og arbejdet for.

Muskelsvindfonden anbefaler derfor, at det nuværende lovforslag droppes og, at man i stedet genoptager drøftelserne med relevante parter om en bedre og mere enkel fremtidig model for kompensation. Muskelsvindfonden har konkrete forslag, vi gerne bidrager med.

Bliver loven gennemført nogenlunde som foreslået, vil organisationer som os, være nødt til at opruste på vores juridiske bistand, så færrest muligt af vores medlemmer mister deres økonomiske kompensation på grund af de bureaukratiske bespænd med minimumsgrænse, afskaffelse af enkeltstående merudgifter, mere dokumentation og positivliste, som ligger i forslaget.

I det følgende uddyber vi vores anbefaling.

### **De tre bestående udfordringer**

Muskelsvindfonden har længe set frem til ændringer af merudgiftsreglerne.

For det første er de nuværende regler åbenlyst alt for komplicerede og giver en masse bøvl på begge sider af skrivebordet. En undersøgelse blandt vores medlemmer afslører, hvordan belastningen med at søge om merudgifter påvirker deres hverdag negativt i forhold til både arbejde, venner og familie.

Samtidig er det problematisk, at færre og færre mennesker bliver kompenseret med de nuværende regler. Når man kigger på udviklingen fra 2016 og frem til nu, er det langt over 13.000 personer færre, der bliver kompenseret for deres handicapbetingede ekstra udgifter. Og det er selvom der ikke er sket ændringer i reglerne, der betyder at færre skal have kompensation.

Muskelsvindfonden har også bemærket, at der blandt kritikpunkterne fra FN's handicapkomité blev nævnt det urimelige i at folkepensionister i Danmark er udelukket fra at kunne blive kompenseret for ekstra udgifter, der skyldes handicap. Et tema, der desværre helt er udeladt i det nærværende forslag til ny lovgivning

### **Rammeaftalens snævre bånd**

Muskelsvindfonden har ikke oplevet reel politisk interesse for at snakke om en genopretning af ordningen, så bare nogle af de mange tusinde personer, der har mistet deres kompensation, igen kan komme ind i ordningen.

På samme måde er enhver samtale om at lytte til FN's handicapkomité og lade folkepensionister få muligheden for at blive kompenseret også lukket, inden den er kommet i gang. De penge, der kan spares på administration, vil ellers så rigeligt kunne betale for, at folkepensionister også blev omfattet.

Samtalerne er lukket med henvisning til rammeaftalen fra foråret 2024. De administrative besparelser skal tages ud af ordningen. Det samlede beløb til ordningen må ikke stige i forhold til beløbet fra 2023, der er resultatet af adskillige års hårde besparelser på ordningen.

Muskelsvindfonden håber, der på et andet tidspunkt bliver åbnet for en mere overordnet snak om det rimelig i at flere og flere mennesker med handicap (herunder en del folkepensionister) simpelthen ikke bliver kompenseret for deres handicapbetingede ekstra udgifter.

Men selv med den præmis, at vi skal holde os indenfor rammeaftalen, kan Muskelsvindfonden se masser af gode muligheder for at skabe betydeligt mere enkle regler for kompensation til glæde for både borgere og kommuner.

### **Meget mere dokumentation og bureaukrati**

En uheldig virkning af det fremlagte lovforslag er, at mange flere skal dokumentere de ekstraudgifter, der i dag blot skal sandsynliggøres. Dokumentation kræver betydeligt mere administration af den enkelte borger/familie. Børneområdet er i dag alene baseret på sandsynliggjorte merudgifter. På voksenområdet er det alene de højeste ydelser, der skal kompenseres. Fremover bliver det mere reglen end undtagelsen, at der kræves dokumentation.

Og dokumentation på dette område er desværre meget andet end at gemme bon'erne. Man skal dokumentere, hvor mange km, man vil køre det kommende år, hvad ekstraudgiften er på at køre i en stor handicapbil ift. en almindelig personbil, hvad ekstraudgiften til husleje, strøm og varme er ved at have et hjælperværelse i sit hus eller lejlighed og så videre. Muskelsvindfonden frygter, at de omfattende dokumentationskrav har en kraftig social slagside, fordi knapt så socialt stærke familier simpelthen opgiver dokumentationshelvedet og dermed bliver afskrevet fra at blive kompenseret for ekstra udgifter udover 1.105 kroner pr måned. Vi gentager lige, at det gennemsnitlige beløb for børnefamilierne i dag ligger i nærheden af 3.500 kroner pr måned.

Er der regnet på, hvor meget ekstra administration kravet om dokumentation for børnefamilier, der har merudgifter over 2.000 kroner, kræver for henholdsvis familierne og myndighederne, når reglerne i dag siger, at familien sammen med kommunen blot udarbejder et overslag over de udgifter, de efter al sandsynlighed vil få i det kommende år?

### **Kompensationsberettigede merudgifter**

En sikker måde til at undgå de mange lange beregninger om, hvad de ekstra udgifter reelt er, findes ved helt at udelukke muligheden for at kompensere en række ting.

Vi taler altså om en gruppe mennesker, der gennemsnitligt tjener langt under gennemsnittet af danskere, og som har en stribe ekstra udgifter på grund af deres handicap. Den administrative lettelse, man tilbyder de mennesker, er at fratage dem muligheden for at blive kompenseret for en række af de ekstra udgifter, de reelt har.

Muskelsvindfonden anbefaler helt at droppe tankerne om at nægte at kompensere mennesker med handicap via argumenter om at deres ekstra udgifter ikke står på en positivliste. I stedet anbefaler vi at lave en række standardberegninger, så både borgere og kommuner altid ved, hvad en given udgift skal sættes i forhold til. De ideer uddyber vi meget gerne til alle, der er interesserede.

Muskelsvindfonden er opmærksom på, at der er indsat en "kattelem". Men en grænse på 1250 kroner på merudgift pr måned efterlader et kæmpe hul for ekstra udgifter, der ikke bliver kompenseret. En familie kan reelt risikere at have 3 steder, hvor de har merudgifter for 1.000 kroner pr måned, der ikke står på positivlisten. Det kan resultere i årlige udgifter på 36.000 kroner, som de nye regler vil nægte familierne kompensation for.

### **Kompensation for enkeltstående udgifter**

Afskaffelsen af muligheden for at få dækket enkeltstående merudgifter ved siden af en løbende bevilling er aftalens klart største fejl. Det fører dels til bunkevis af ekstra bureaukrati.

Dels kommer det til at betyde, at særligt børn med handicap bliver frataget muligheden for aktiviteter.

En børnefamilie bliver kompenseret med standardbeløbet. Familien søger om en enkeltstående merudgift til barnets ferielejr, og skal så dokumentere at borgerens samlede merudgifter (inkl. den enkeltstående merudgift) gennemsnitligt overstiger 2.000 kr. pr. måned. Dermed vil familien altså pludselig skulle dokumentere ALLE deres merudgifter, hvilket er et kolossalt stykke arbejde. Samtidig kan de i sidste ende risikere ikke at få dækket udgiften til ferielejr, fordi de har andre merudgifter, som ikke er på positivlisten.

Det vil belaste kommunale sagsbehandlere voldsomt og unødigt, hvis hele familiens samlede årlige merudgiftsregnskab skal gennemgås igen med ny afgørelse, klagemulighed osv., hver eneste gang et barn skal på lejr, eller hver gang en borger skal have hjælp til en flytning, have en hjælper med på rejse, bilreparation eller lignende høje, enkeltstående merudgifter. Og året efter skal hele balladen så gennemgås igen, fordi familien/borgerens enkeltstående merudgifter med garanti er anderledes året efter.

Tanken bag lovændringen må være, at det skal være simpelt med en standardydelse. I dag kan man have en standardydelse og ved siden af det søge om enkeltstående merudgift, når behovet for det, opstår. Med det nuværende lovforslag skal de samlede ekstra udgifter regnes sammen, hver gang der opstår en enkeltstående merudgift. Muskelsvindfonden har ikke kunne få oplyst antallet af enkeltstående merudgiftsbevillinger efter de gældende regler. Men vi ved fra vores kontakt med medlemmerne, at det er et meget højt tal.

Alle skal de fremover regne enkeltstående merudgifter sammen med de løbende ekstra udgifter og dokumentere, at de er mindst 2.000 kroner pr måned.

Det rejser en række spørgsmål. Regnes der i kalenderår, når det handler om at kunne dokumentere ekstra udgifter for mindst 2.000 kroner?

Hvad hvis man både har en enkeltstående merudgift i marts og en i november, som er på positivlisten, der samlet gør, at man kommer op og kan dokumentere merudgifter for mindst 2.000 kroner om måneden? Hvornår får man så den løbende ydelse på mindst 2500 kroner fra? Skal man selv lægge ud for eksempelvis en større bilreparation, og først blive kompenseret med månedlige afdrag de kommende 12 måneder? Og hvor lang tid får man kompensationen, når der ikke det følgende år er de samme enkeltstående merudgifter?

Nægtes man muligheden for at blive kompenseret for ekstraudgifterne til det handicappedes barns sommerlejr eller flytningen, hvis man ikke kender udgifterne ved årets start?

### **Minimumsgrænsen bør fjernes**

Social- og Boligministeriet vurderer, at den største kompleksitet og administrative byrde i det nugældende udmålingssystem både i forhold til børne- og voksenmerudgiftsydelsen ligger i den detaljerede sandsynliggørelse af den enkeltes merudgifter og kommunalbestyrelsens efterfølgende beregning af den faktisk udbetalte hjælp ud fra de sandsynliggjorte merudgifter.

Den vurdering ligger meget langt fra Muskelvindfondens oplevelser i virkeligheden. Den klart største administrative byrde oplever vi i de mange sager, hvor kommunerne i lange afgørelser forsøger at argumentere for, at borgere er lige netop under minimumsgrænsen, så de ikke skal kompenseres for deres ekstra udgifter. 44 af de seneste 50 sager, hvor Muskelvindfonden har hjulpet medlemmer med ankesager, har handler om lige netop, hvorvidt beløbet i den konkrete sag er over eller under minimumsgrænsen.

En reel forenkling af ordningen vil omfatte en fjernelse af minimumsgrænsen. Muskelvindfonden har lave modeller for, hvordan det kan lade sig gøre, uden at det samlede beløb til ordningen stiger. Det er stadig vores anbefaling, at minimumsgrænsen fjernes.

### **Tak for evalueringerne**

Vi vil slutte af med at takke aftalepartierne for at lægge evalueringer ind i aftalen. Det bliver der med garanti brug for. Muskelvindfonden stiller sig med glæde til rådighed med al vores erfaring, så vi kan få lavet en aftale, der reelt både gør kompensationsydelsen enklere og sikrer større forudsigelighed.

På vegne af Muskelvindfonden

Thomas Krog

Politisk chef

**Til:** Rikke Lomholt Olsen (rlo@sm.dk)  
**Fra:** Tina Hansen (tha@sm.dk)  
**Titel:** Journalisering 2024-4693: Høring over udkast til lovforslag om omlægning af merudgiftsydelsen i serviceloven og barnets lov  
**E-mailtitel:** Journalisering 2024-4693: Høring over udkast til lovforslag om omlægning af merudgiftsydelsen i serviceloven og barnets lov (SM Id nr.: 966899)  
**Sendt:** 07-02-2025 15:11

**Fra:** Christian Bille-Sandø <cbs@rigsrevisionen.dk>

**Sendt:** 7. februar 2025 14:44

**Til:** Tina Hansen <tha@sm.dk>

**Cc:** handicap@sm.dk

**Emne:** Høring over udkast til lovforslag om omlægning af merudgiftsydelsen i serviceloven og barnets lov (SM Id nr.: 966899)

**[EKSTERN E-MAIL]** Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.

Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Til Social og Boligministeriet

Ministeriet har den 23. januar 2025 sendt udkast til lovforslag om omlægning af merudgiftsydelsen i serviceloven og barnets lov i høring.

Ministeriernes forpligtelse til at høre Rigsrevisionen er fastlagt af rigsrevisor-loven, §§ 7 og 10 (Lovbekendtgørelse nr. 101 af 19/01/2012) og angår revisions- og/eller regnskabsforhold, der kan have betydning for Rigsrevisionens opgaver.

Vi har gennemgået lovforslaget og kan konstatere, at det/den ikke omhandler revisions- eller regnskabsforhold i staten eller andre offentlige virksomheder, der revideres af Rigsrevisionen.

Vi har derfor ikke behandlet henvendelsen yderligere.

Med venlig hilsen

**Christian Bille-Sandø**  
Specialkonsulent

Landgreven 4  
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00  
Dir. +45 33 92 86 50  
[cbs@rigsrevisionen.dk](mailto:cbs@rigsrevisionen.dk)

[www.rigsrevisionen.dk](http://www.rigsrevisionen.dk)

Læs om Rigsrevisionens behandling af personoplysninger [her](#)

Bekræft venligst, at denne e-mail er modtaget.  
Please confirm receipt of this e-mail.

### Indledende bemærkninger

Sammenslutningen af unge med handicap bifalder ønsket om at skabe mere enkel og gennemsigtig hjælp til at bære den økonomiske byrde, der kan være forbundet med et handicap, en diagnose eller sygdom. Der er ingen tvivl om, at en ændring af merudgiftsydelsen har en berettigelse taget i betragtningen af det markante fald i modtagere af ydelsen, hvor grupper af mennesker med handicap mere eller mindre bevidst ikke længere har været i personkredsen for merudgifter.

Der har derfor været et behov for at omstrukturere og ændre ydelsen, så de personer med egentlige kompensationsbehov også inkluderes i ordningen.

Denne nye foreslåede model imødekommer dog ikke entydigt disse udfordringer, og mens den ikke for alvor tager fat i problemer med personkredsen, formår den heller ikke entydigt at formindske administration bredt set for mennesker, som kan være omfattet af merudgiftsydelsen.

Mens minimumsgrænsen sænkes for nogen, stiger den for andre, og ligeledes stiger den administrative byrde for nogen og falder for andre. Den egentlige betydning af ændringen i merudgiftsydelsen er derfor langt fra sikret at være positiv for mennesker med handicap.

Sammenslutningen af unge med handicap vil derfor påpege faldgruber ved den foreslåede model baseret på vores bekymringer. Vi ønsker dog imidlertid at rose ændringen af navnet fra merudgiftsydelse til kompensationsydelse. Ingen mennesker med handicap skal have en følelse af at være en udgift, men de skal derimod retmæssigt kompenseres.

### Ny minimumsgrænse og underkompensation

Den nye minimumsgrænse vil med al sandsynlighed både få positive og negative konsekvenser for mennesker med handicap. Når den sænkes fra de nuværende 630 kr. til 555 kr., vil flere voksne mennesker i intervallet mellem de to beløb inkluderes i ordningen. Men den samtidige ensretning mellem børne- og voksenområdet vil med stor sandsynlighed risikere at ekskludere børnefamilier fra ordningen, da minimumsgrænsen hæves fra 460 kr. til 555 kr.

Ligeledes er det ikke forventeligt, at ændringen eller ensretningen af minimumsgrænsen entydigt kan få substantielle eller signifikante effekter på hverken sagsbehandlingstid eller administrationsbyrder. Det ville ellers være en del af målet med netop denne ændring af merudgiftsydelsen. Usikkerheden omkring

virkningerne i realiteten er en betydelig bekymring for os. Det besværliggør egentlige forventninger til positive forandringer og kan i værste fald få konsekvenser for børnefamilier.

En markant yderligere bekymring er den underkompensation, som vil forekomme for mennesker med handicap, som har udgifter mellem 1.105 kr. og 2000 kr. Mange unge med handicap har mange ekstraudgifter til livet, mens deres indkomster ofte er begrænsede.

At havne i en betydelig underkompensation kan derfor have uoverskuelige udsigter for mange og bringe stress, mistrivsel og unødigt afhængighed af sin omgangskreds. Det bør derfor på sigt håndteres, så det ikke kan risikeres, at nogen havner med store månedlige ekstraudgifter uden passende kompensation. En model her kan være at indføre mellemtrin og investere yderligere i ordningen.

## **Fremtid**

Sammenslutningen af unge med handicap står naturligvis til rådighed både i regi af Sammen om Handicap og i andre sammenhænge. Det fremgår af arbejdet med den nye kompensationsydelse, at den skal evalueres over tid, og ligeledes vil vi stærkt advokere for følgende bekendtgørelser, som kan afklare uklarheder om enkeltstående udgifter og dokumentationskrav for større kompensationsberettigede udgifter over 2000 kr. pr. måned. Brug af positivliste skal også yderligere afklares i det følgende arbejde, og det bidrager vi naturligvis gerne til.

Med venlig hilsen

William Korte, formand

Telefonnummer: 26 34 49 47

Mailadresse: [william@sumh.dk](mailto:william@sumh.dk)